

ПРОФІЛЬ ГРОМАДИ МІСТА КРОЛЕВЕЦЬ

Підготовлено
Кролевецькою міською радою
та
Агенцією «ЧернігівІнвест»

у співпраці з
Проектом «Економічний розвиток міст»

За підтримки USAID

ПЕРШЕ ЧИТАННЯ

Лютий 2008

Профіль громади міста Кролевець

ЗМІСТ

I. ВСТУП.....	3
II. КОРОТКА ДОВІДКА	3
III. НАСЕЛЕННЯ	6
IV. ЖИТЛО.....	10
V. ЗАЙНЯТІСТЬ І ДОХОДИ.....	13
V.A. Зайнятість.....	13
V.B. Заробітна плата.....	16
V.C. Безробіття.....	19
VI. ЕКОНОМІКА	24
VI.A. Суб'єкти господарювання.....	24
VI.B. Збут.....	29
VI.C. Зовнішньоекономічна діяльність.....	30
VI.D. Міський бюджет.....	34
VI.E. Земельні ресурси	35
VII. ІНФРАСТРУКТУРА	36
VII.A. Соціальні послуги.....	36
VII.B. Енергоспоживання.....	37
VII.C. Транспорт	39
VIII. ДОВКІЛЛЯ	39
IX. ТУРИЗМ	40
X. ПЛАНИ РОЗВИТКУ	41
XI. ПІДСУМКИ.....	45

Профіль громади міста Кролевець

I. ВСТУП

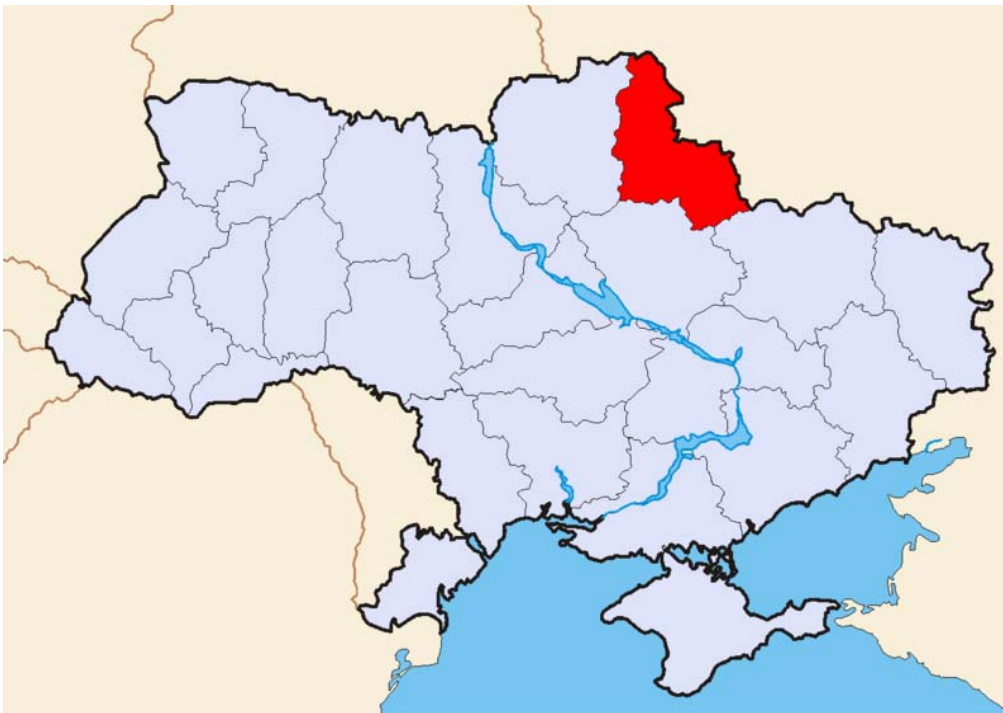
Цей Профіль громади було підготовлено у грудні 2007-лютому 2008 року. Базова інформація, використана для підготовки Профілю громади, надана в узагальненому вигляді Кролевецькою міською радою і отримана з наступних джерел: районне управління статистики, районний центр зайнятості, районна державна адміністрація тощо. Джерелами даних, що характеризують загальнонаціональні та обласні тенденції, є Держкомстат (www.ukrstat.gov.ua) та Головне управління статистики в Сумській області (www.sumystat.sumy.ua). Аналіз здійснено експертами Агенції «ЧернігівІнвест» за методологічної та консультативної підтримки фахівців проекту «Економічний розвиток міст».

Окрім даних по Україні та Сумській області, для порівняння за деякими параметрами наводяться показники міст-конкурентів – районних центрів північного регіону, які за розташуванням, кількістю населення, історичним та економічним розвитком співвідносні із Кролевцем. Це міста Корюківка та Мена Чернігівської області.

Метою підготовки Профілю громади було отримання об'єктивної статистичної інформації про основні тенденції економічного розвитку міста. На основі аналізу Профілю та результатів вивчення думки місцевих підприємців буде визначено головні чинники, що стримують розвиток місцевої економіки, їхні причини та можливі наслідки. Після цього Експертний комітет стратегічного планування визначить шляхи усунення або мінімізації існуючих проблем та максимального використання позитивних тенденцій. Результатом цієї роботи стане підготовка Стратегічного плану економічного розвитку міста.

II. КОРОТКА ДОВІДКА

Місто Кролевець розташоване на північному заході Сумської області та є центром Кролевецького району.

Профіль громади міста Кролевець

Кролевець та Кролевецький район розташовані в межах двох фізико-географічних зон – Полісся і Лісостепу. Клімат – помірно-континентальний. Середньомісячна температура липня $+21^{\circ}\text{C}$, січня -12°C , середньорічна кількість опадів становить 570 мм.

Регіон багатий на ліси хвойних порід. Надра краю багаті на різноманітні корисні копалини. Всі вони належать до категорії нерудних: нафта, газ, буре вугілля, торф, фосфорити, крейда, кухонна і калійна солі, гіпс, вапняк, мергель тощо.

Географічне розташування міста досить вдале з огляду на те, що через місто проходить залізниця, що з'єднує Київ та Москву, автомобільна дорога міждержавного значення Київ – Москва (Кіпті - Глухів - Бачівськ (М-2)). Відстань від м. Кролевець до м. Київ – 280 км, від м.Кролевець до м. Суми – 180 км.

Місто Кролевець засноване на початку 17 сторіччя (1601-1608 рр.). У 1644 році місту надається Магдебурзьке право (самоуправління) та герб із зображенням Святого архангела Михаїла.

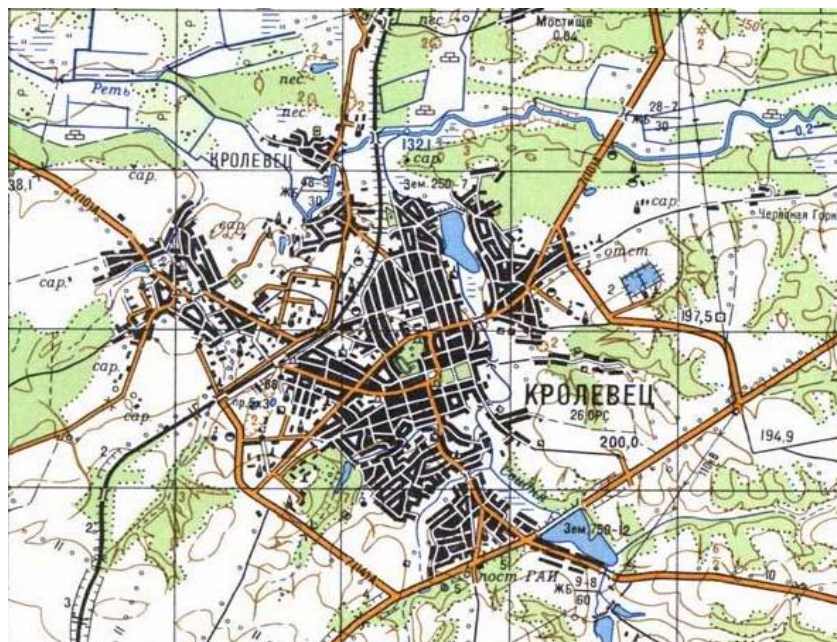
Цікавою особливістю історичного розвитку міста Кролевець була наявність великого гуртового ярмарку, заснованого у 1646 році. Кролевецький ярмарок набув великої популярності у другій половині 17 сторіччя. Велику роль в цьому відіграло його географічне розташування на з'єднанні двох великих шляхів до Москви. Ярмарок швидко втягнувся у міжнародні торговельні відносини і став знаменитим на Лівобережжі.

Хрестовоздвиженський ярмарок губернського значення проіснував до 1873 року, а потім став ярмарком виключно місцевого значення, проте не втратив свого масштабу завдяки піднесенню місцевих ремесел. Розширюється асортимент різноманітних кустарних виробів. Важливе місце в торгівлі того часу займали ткані вироби, а Кролевецькі ткачі були відомі далеко за межами рідного міста. Особливою популярністю користувалися Кролевецькі рушники.

Виготовлення декоративного українського рушника набуло у 18 ст. промислового характеру. Кролевецький рушник неодноразово здобував престижні премії багатьох міжнародних виставок. Для збереження міських традицій у 1995 р. започатковано Всеукраїнський літературно-мистецький фестиваль «Кролевецькі рушники».

Профіль громади міста Кролевець

На сьогоднішній день Кролевець – адміністративний, економічний та культурний центр Кролевецького району Сумської області. Забудова міста має досить складну структуру. Загальна територія міста становить 3154,68 га. Генеральний план планування і забудови м. Кролевець розроблений проектним інститутом «Харківпроект» у 1987 році з перспективою розвитку до 2011 року.

Промисловий комплекс міста складають харчова, переробна, легка, машинобудівельна галузі, виробництво деревини і виробів з неї та виробництво будівельних матеріалів. Основу промислової галузі формують ДП «Кролевецький комбінат хлібопродуктів», ДП «Кролевецьке лісомисливське господарство», ДП «Кролевецький агролісгосп», ВАТ «Кролевецький хлібозавод», ЗАТ «Кролевецький завод силікатної цегли», ТОВ «Армапром».

У місті розташовані і функціонують 9 дошкільних навчальних закладів, 8 загальноосвітніх шкіл, вище професійне училище № 23 і 3 структурні підрозділи вищих навчальних закладів.

Інформація про місто Кролевець та Кролевецький район розміщена у всесвітній мережі Інтернет на веб-сайті місцевої влади www.krolrda.gov.ua.

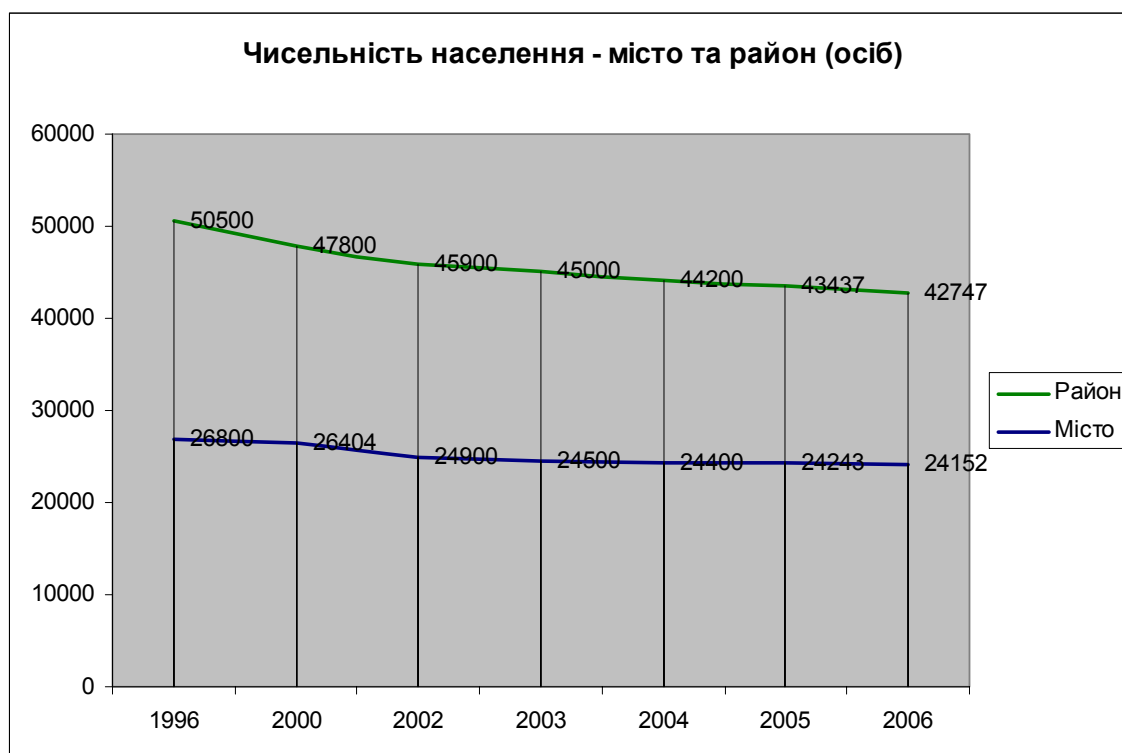
Таблиця 1. Основні дані (станом на 31.12.2006)

	Місто	Район	Область	Україна
Територія, км ²	32	2658	23800	603700
Постійне населення	24100	42100	1209300	46465700
Зайняте населення	7807	25000	542200	20730400
Зареєстровані безробітні	853	900	27800	784500
Робоча сила	8660	25900	570000	21514900

III. НАСЕЛЕННЯ

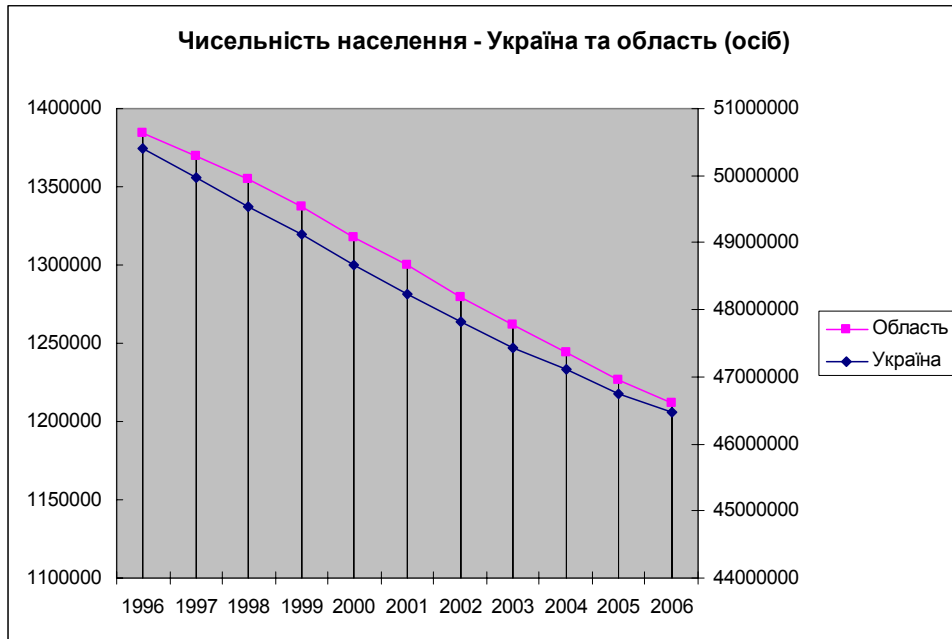
**Таблиця 2. Чисельність постійного населення
(на 31 грудня)**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Місто	26404	x	24900	24500	24400	24243	24152
Район	47800	x	45900	45000	44200	43437	42747
Область	1317800	1299700	1279900	1261700	1243900	1226300	1211400
Україна	48663600	48240900	47823100	47442100	47100500	46749200	46465700

Протягом десяти років чисельність мешканців у місті стабільно знижується. З 1996 року до 2006 року воно зменшилось на 9,9%. На фоні району ця цифра не є надто великою (за цей же період часу населення району скоротилось більш ніж на 15%), але ця тенденція є загрозовою для майбутнього міста. Протягом звітної періоду (1996-2006 рр.) кількість населення України зменшилась на 7,8%, Сумської області – 12,5%. Тобто, темп зменшення постійного населення міста Кролевець дещо вищий, ніж загальноукраїнський показник, але нижчий за показник по району та області. Те, що загальна кількість населення району та області скорочується швидше, ніж кількість мешканців Кролевця, пояснюється вищим темпом скорочення сільського населення, зумовленим як природними, так і міграційними чинниками.

Профіль громади міста Кролевець

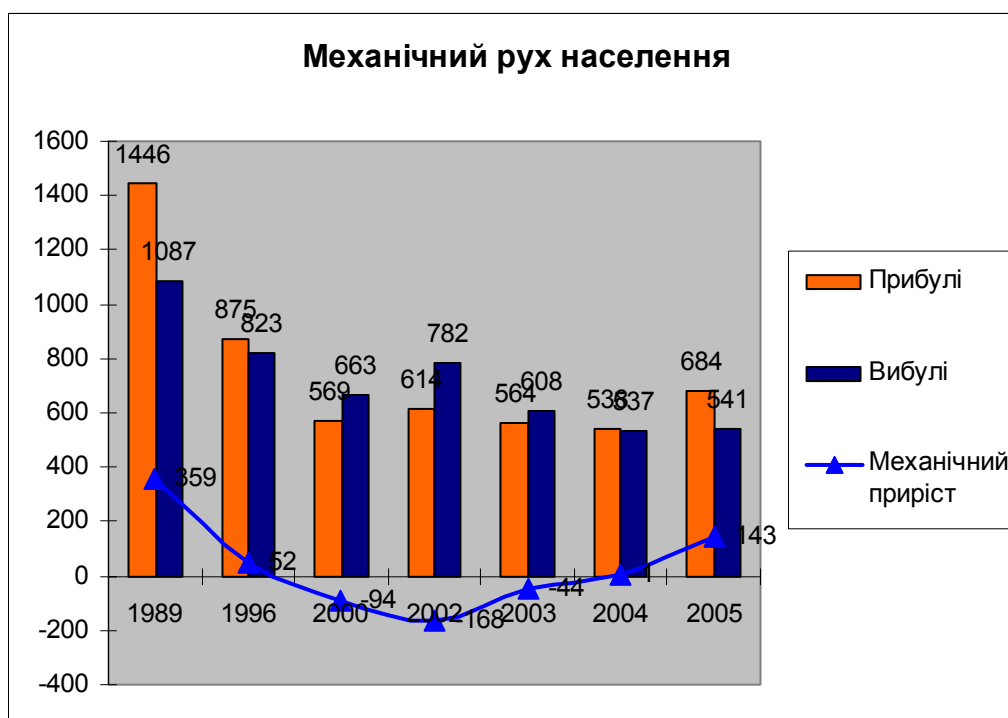
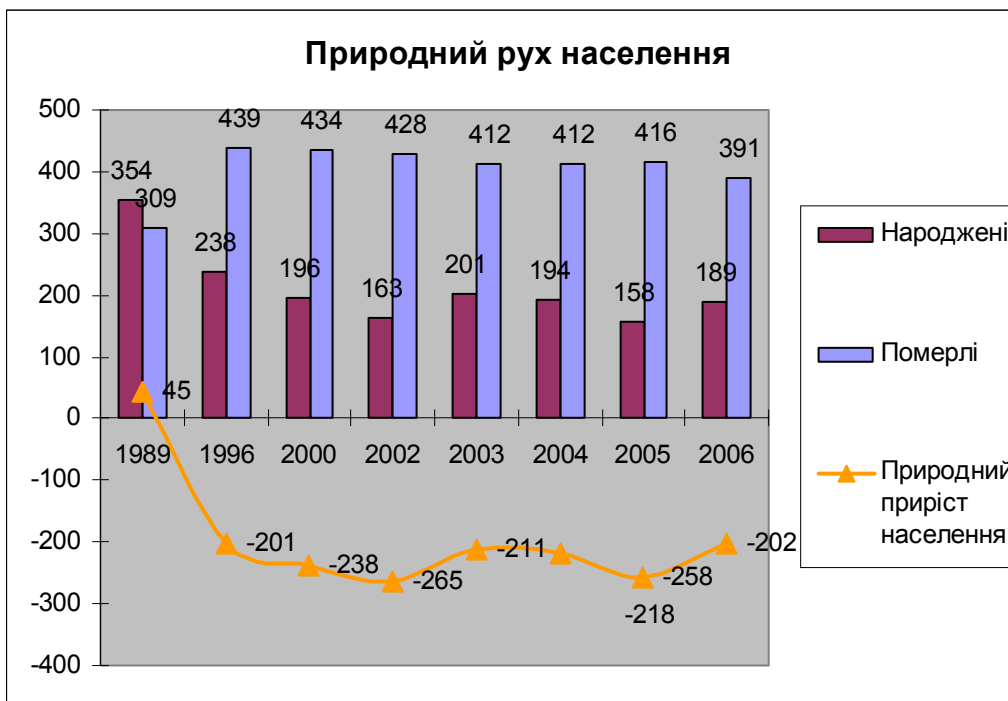

Таблиця 3. Природний та міграційний рух населення (місто)

	1996	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Народжені	238	196	163	201	194	158	189
Померлі	439	434	428	412	412	416	391
Природний приріст населення	-201	-238	-265	-211	-218	-258	-202
Прибулі	875	569	614	564	538	684	711
Вибулі	823	663	782	608	537	541	600
Механічний приріст	52	-94	-168	-44	1	143	111
Загальне збільшення (зменшення)	-149	-332	-433	-255	-217	-115	-91

Тривожною є ситуація постійної наявності негативного сальдо природного руху населення. Кількість померлих майже вдвічі перевищує кількість народжених. Така ситуація характерна для більшості міст України, Кролевець не є виключенням. Найкритичніша ситуація спостерігалася у 2002 та 2005 роках, коли кількість померлих перевищувала кількість народжених у 2,6 разів. У 2006 році кількість народжених дещо зросла одночасно із незначним зменшенням кількості померлих.

Профіль громади міста Кролевець

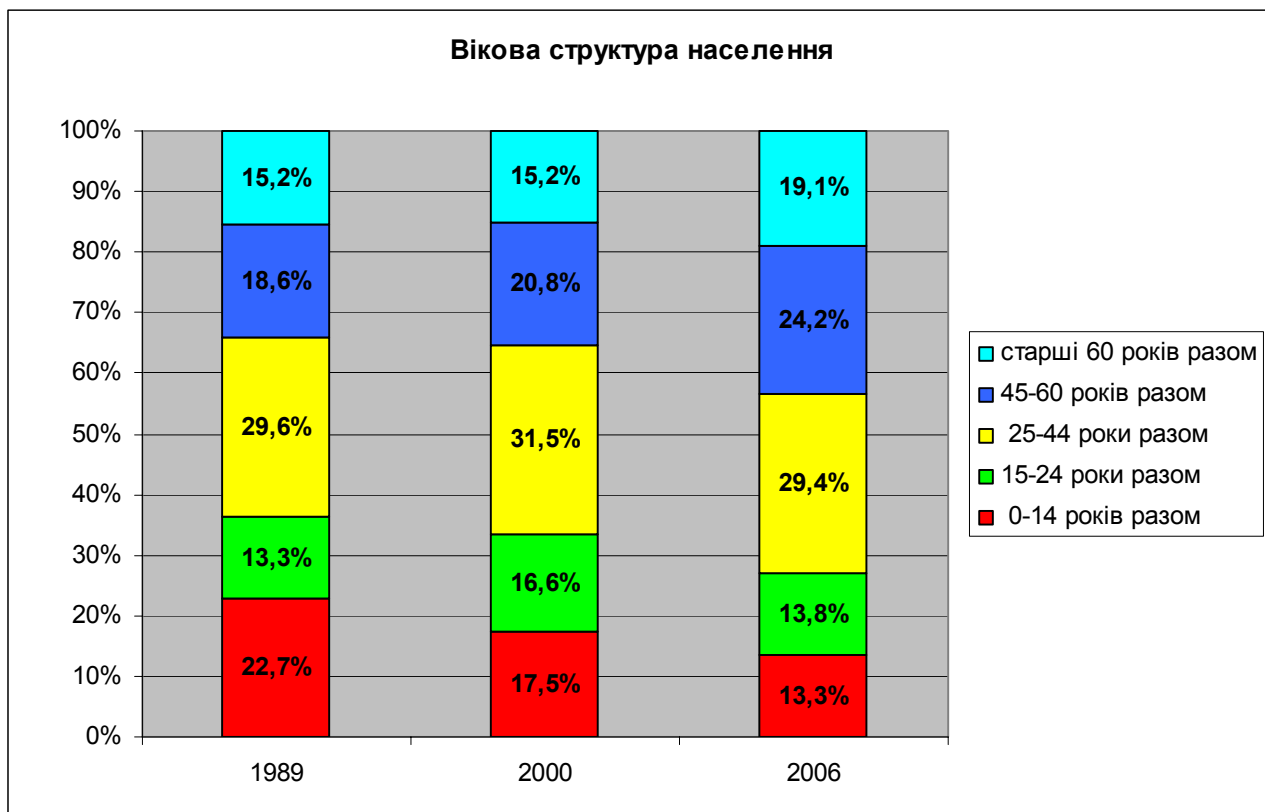
Що стосується вікової структури населення, вона відображена у таблиці 4. Зростання «вікового індексу»¹ свідчить про «старіння» населення. За підсумками 2006 року цей індекс перевищив 140%, тобто, кількість людей, які вийшли чи виходять з працездатного віку перевищує кількість людей, які мають їх «замістити» майже вдвічі. Ця тенденція вказує на загрозу зменшення пропозиції на ринку робочої сили у довгостроковому періоді, якщо зменшення кількості населення у працездатному віці і надалі відбуватиметься повільніше за його поповнення.

¹ Відношення кількості осіб, старших за 60 років, до кількості осіб, молодших за 15 років, виражене у відсотках.

Профіль громади міста Кролевець

Таблиця 4. Розподіл населення за віком (місто)

	1989	1989	2000	2000	2006	2006
Чоловіки 0-14 років	3163	11,80%	2325	8,98%	1625	6,73%
Жінки 0-14 років	2933	10,94%	2306	8,90%	1596	6,61%
0-14 років разом	6096	22,75%	4631	17,88%	3221	13,34%
Чоловіки 15-24 роки	1382	5,22%	2185	8,44%	1634	6,77%
Жінки 15-24 роки	2154	8,13%	2111	8,15%	1690	7,00%
15-24 роки разом	3536	13,34%	4296	16,59%	3324	13,76%
Чоловіки 25-44 роки	3870	14,60%	3585	13,84%	3452	14,29%
Жінки 25-44 роки	3983	15,03%	4561	17,61%	3649	15,11%
25-44 роки разом	7853	29,63%	8146	31,45%	7101	29,40%
Чоловіки 45-60 років	2293	8,65%	2552	9,85%	2631	10,89%
Жінки 45-60 років	2628	9,92%	2843	10,98%	3216	13,32%
45-60 років разом	4921	18,57%	5395	20,83%	5847	24,21%
Чоловіки старші 60 років	1271	4,80%	1492	5,76%	1711	7,08%
Жінки старші 60 років	2769	10,45%	2444	9,44%	2892	11,97%
старші 60 років разом	4040	15,25%	3936	15,20%	4603	19,06%
«Віковий індекс»	66,3%		85,0%		142,9%	

Профіль громади міста Кролевець

IV. ЖИТЛО

Таблиця 5. Розвиток житлового забезпечення (місто)

	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2003	2006
Заселені будинки разом, у тому числі:	1670	2800	2800	2800	3100	3500	3600	4967
- індивідуальні будинки	1670	2800	2760	2755	3050	3453	3553	4905
- багатоквартирні будинки	0	0	40	45	50	47	47	62
- % індивідуальних будинків серед усіх будинків	100,0%	100,0%	98,6%	98,4%	98,4%	98,7%	98,7%	98,8%
Заселені помешкання разом у тому числі:	1670	2800	3960	4105	4550	4863	5057	6889
- в індивідуальних будинках	1670	2800	2760	2755	3050	3453	3553	4905
- в багатоквартирних будинках	0	0	1200	1350	1500	1410	1504	1984
- % в індивідуальних будинках	100,0%	100,0%	69,7%	67,1%	67,0%	71,0%	70,3%	71,2%
Кількість помешкань на 100 мешканців	X	X	X	X	X	18,8	20,6	28,5

Кролевець набув сучасного вигляду завдяки активному будівництву, розпочатому в 70-х роках 20 сторіччя. Відповідно до плану забудови, розробленого в 1969 році, місто почало розвиватися за рахунок планування вулиць та їх забудови 5-поверховими будинками. Загалом було збудовано 25 багатопверхових будинків. Після розпаду Радянського Союзу будівництво не ведеться (за винятком добудови 2-х та 5-поверхових будинків за рахунок участі міста в державних програмах). **Проблема доступного житла** є однією з найгостріших в місті. Кількість наявних помешкань на 100 жителів складає 28,5 одиниць і є значно меншою за середньоукраїнський та обласний показники.

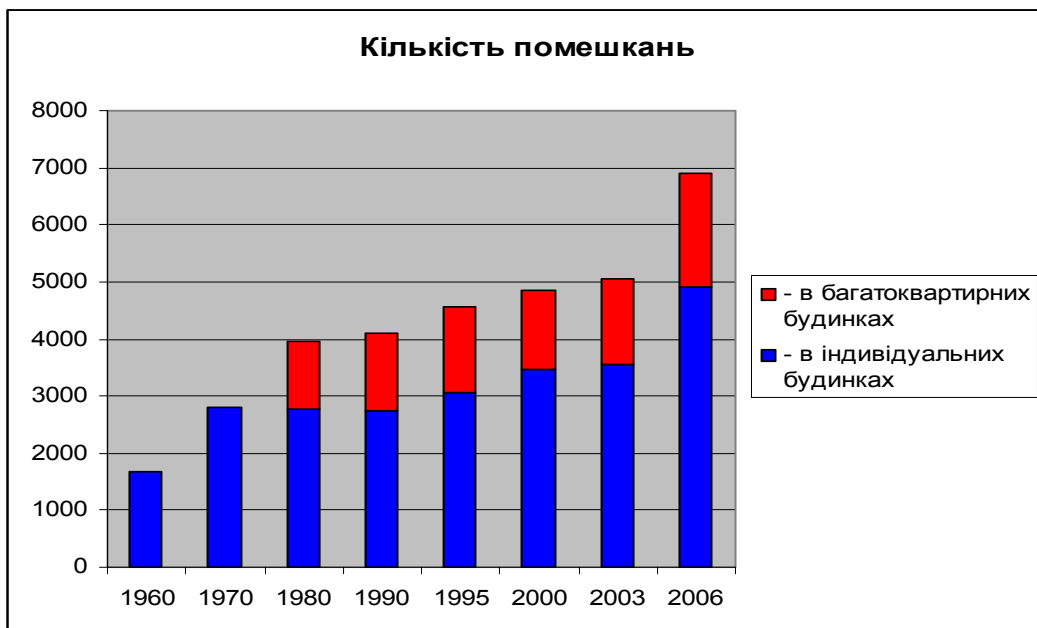
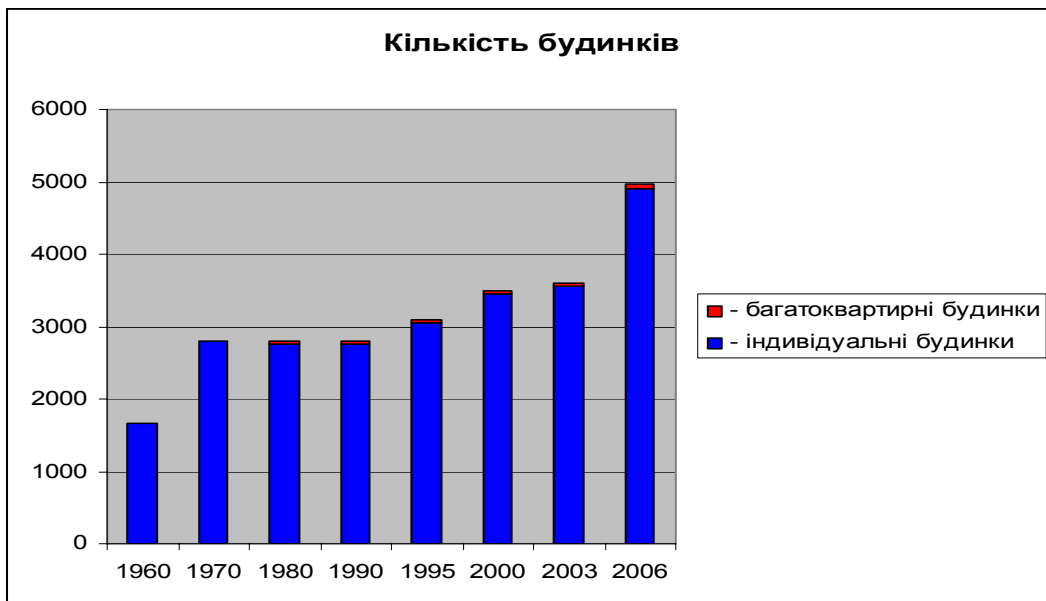
Якщо взяти до уваги, що 13% населення Кролевця молодші за 15 років і не потребують окремого помешкання, це співвідношення може бути представлене як 28,5/87. Іншими

Профіль громади міста Кролевець

словами, на кожних трьох дорослих (старші за 15 років) кролевчан припадає одне помешкання. Для порівняння, у місті Корюківка Чернігівської області одне помешкання припадає на сім дорослих мешканців (12 помешкань на 100 мешканців, 16% населення молодші 15 років).

Відповідно до вимог чинного житлового законодавства квартирний облік осіб, які потребують поліпшення житлових умов ведеться у виконкомі Кролевецької міської ради та на 5 підприємствах і в організаціях міста. На квартирному обліку у виконкомі міської ради станом на 01.01.2007 року перебуває в загальній черзі – 492 особи, в списку осіб, які користуються правом позачергового одержання житлової площі – 71 особа, в першочерговому списку – 115 осіб. На підприємствах і в організаціях, які ведуть квартирний облік в черзі перебуває 52 особи.

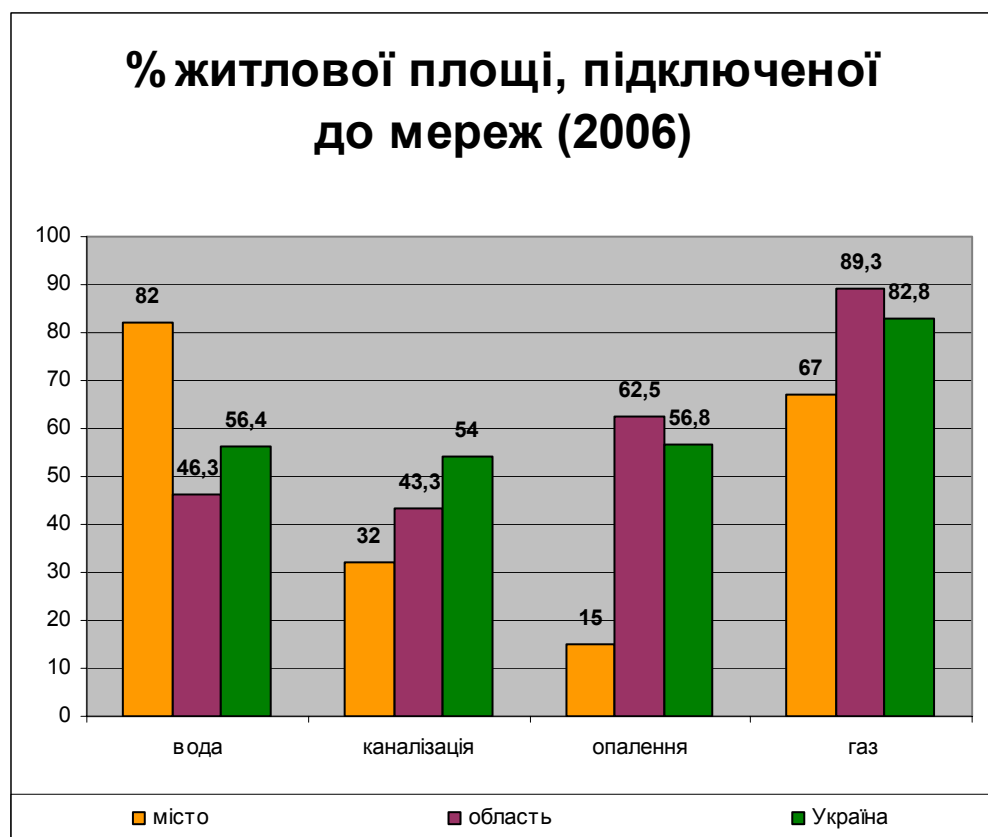
Молодим сім'ям віком до 35 років надається допомога в поліпшенні житлових умов за рахунок одержання банківського кредиту з частковою компенсацією відсоткової ставки за умови перебування їх на квартирному обліку, а лікарі Кролевецької райлікарні забезпечуються впорядкованим гуртожитком.

Профіль громади міста Кролевець

Таблиця 6. Частка загальної житлової площі, підключеної до комунальних мереж (2006, %)

	вода	каналізація	опалення	газ
місто	82	32	15	67
район	x	x	x	x
область	46,3	43,3	62,5	89,3
Україна	56,4	54	56,8	82,8

Вищою, ніж обласний та український показники є підключеність помешкань у Кролеві до системи водопостачання. Показники підключення до каналізації, опалення та газу помітно менші за середньоукраїнський та обласний.

Таблиця 7. Введення нового житла

	1995	2000	2003	2006
Новозбудовані житлові будинки разом, у тому числі:				
індивідуальні будинки	60	28	30	40
багатоквартирні будинки	x	x	x	x
- % індивідуальних будинків	54,3%	100,0%	100,0%	100,0%
Новозбудовані помешкання разом, у тому числі:				
в індивідуальних будинках	4600	1700	1800	3200
	2500	1700	1800	3200

Профіль громади міста Кролевець

у багатоквартирних будинках	X	X	X	X
- % в індивідуальних будинках	68,3%	100,0%	100,0%	100,0%
Середня ринкова ціна 1 м ² площі нового помешкання, грн.:	X	X	X	X
- в індивідуальних будинках	x	500	800	1500
- в багатоквартирних будинках	x	250	500	1800
Середній розмір нового помешкання, м ²	x	45	45	45

Населення Кролевця має тенденцію до скорочення, кількість помешкань поступово зростає. Вірогідно, що ці тенденції збережуться протягом наступних трьох років, відтак, кількість помешкань на 100 жителів поступово зростатиме. Однак цей процес відбуватиметься повільно, і попит на ринку житла активізуватиметься завдяки переходу молодшого населення до старших вікових груп. Відтак, за існуючих тенденцій проблема з житлом зберігатиметься протягом наступних років.

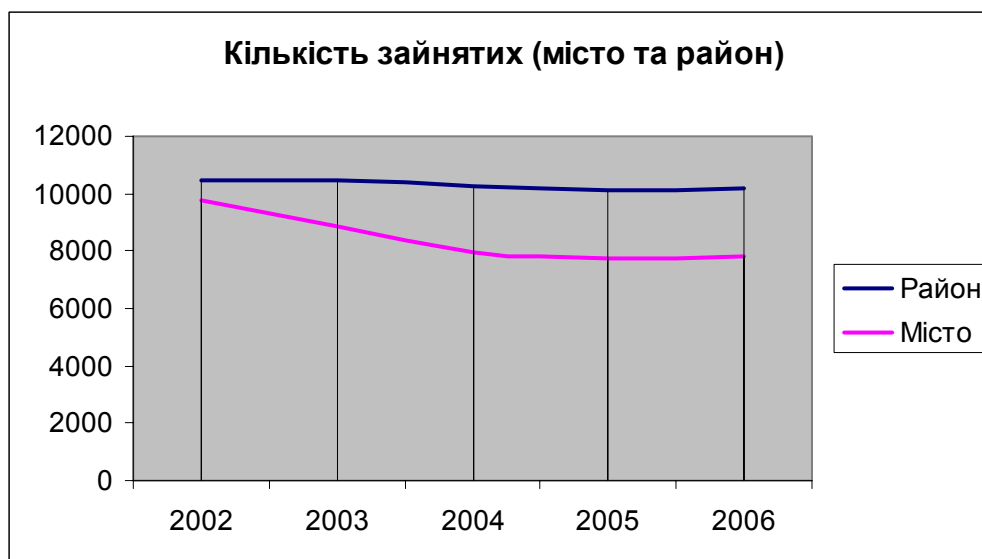
V. ЗАЙНЯТИСТЬ І ДОХОДИ

V.A. Зайнятість

Таблиця 8. Зайняте населення

(у віці 15-70 років)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Місто	x	x	9750	8860	7940	7748	7807
Район	x	x	10471	10500	10250	10100	10200
Область	513800	487500	515400	556300	534400	546000	542200
Україна	20175000	19971500	20091200	20163300	20295700	20680000	20730400

Найпомітніше скорочення кількості зайнятих припало на період між 1990 та 1995 роками і пов'язане із загальними кризовими явищами в українській економіці. Крім того, якщо у 2002 році зайнятість по місту та по району практично співпадали, у 2003-2004 роках розрив між

Профіль громади міста Кролевець

цими показниками зріс до двох тисяч робочих місць за рахунок зменшення кількості робочих місць у місті Кролевець. Протягом 2004-2005 років спостерігається стабілізація ринку праці.

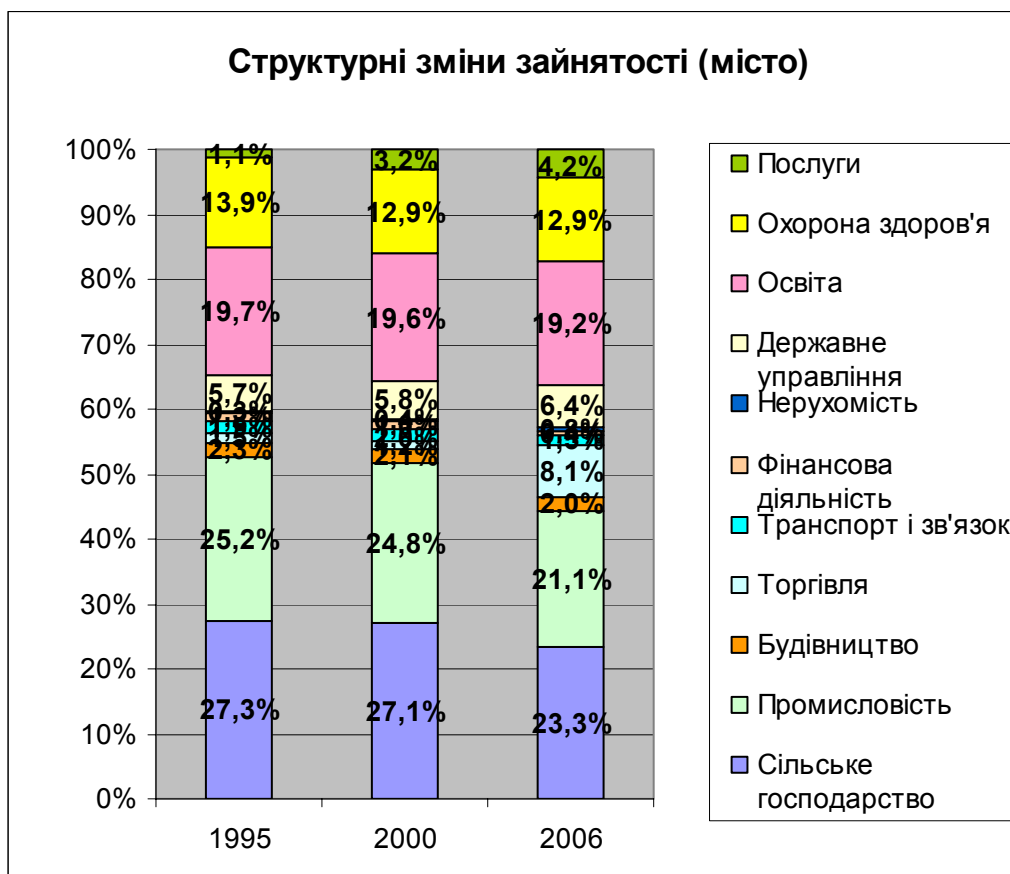
У таблиці 9 відображено структуру зайнятості по місту Кролевець. Як видно, найбільшими роботодавцями є сільське господарство, промисловість та бюджетні установи і організації. Близько 40% робочих місць існують у галузях, які не створюють доданої вартості, а фінансуються за рахунок її перерозподілу. Маються на увазі освіта, охорона здоров'я та державне управління.

Таблиця 9. Зайнятість за видами діяльності, тис. осіб (місто)

	1995		2000		2006	
	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	2500	27,33%	2300	27,06%	1816	23,27%
Промисловість	2306	25,21%	2105	24,76%	1647	21,10%
Будівництво	207	2,26%	180	2,12%	155	1,99%
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту. Готелі та ресторани	135	1,48%	100	1,18%	635	8,14%
Транспорт і зв'язок	170	1,86%	167	1,96%	120	1,54%
Фінансова діяльність	107	1,17%	87	1,02%	35	0,45%
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	26	0,28%	32	0,38%	59	0,76%
Державне управління	520	5,69%	490	5,76%	498	6,38%
Освіта	1800	19,68%	1670	19,64%	1502	19,25%

Профіль громади міста Кролевець

Охорона здоров'я та соціальна допомога	1270	13,89%	1100	12,94%	1006	12,89%
Колективні, громадські та особисті послуги	105	1,15%	270	3,18%	331	4,24%
РАЗОМ	9146		8501		7804	

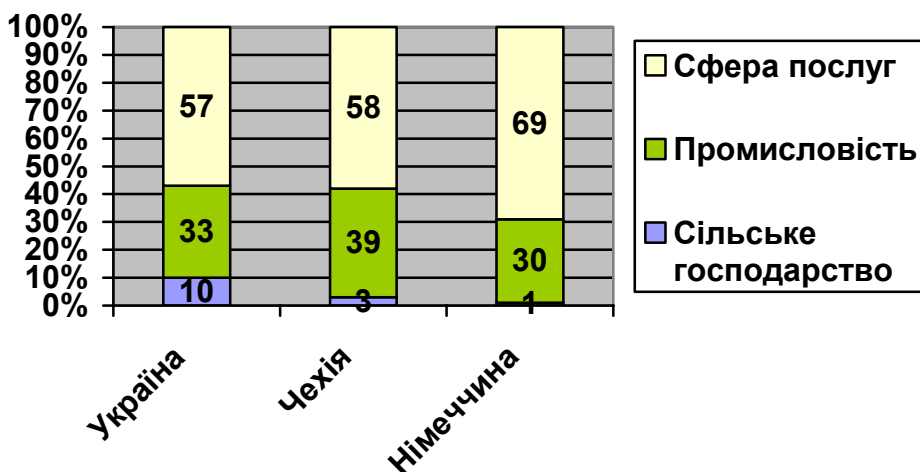
Це співвідношення залишалося практично незмінним протягом попереднього десятиріччя. Зміни у структурі зайнятих відбулися в основному за рахунок перетікання частини зайнятих у сферах промисловості та сільського господарства до торгівлі та сфери послуг. Для забезпечення економічного розвитку Кролевця слід зосередити увагу на **оптимізації структури зайнятості** за допомогою **(1)** врівноваження *існуючої* кількості робочих місць у сфері послуг, сільському господарстві та промисловості у бік зростання кількості зайнятих у сфері послуг та промисловості за рахунок подальшого зменшення кількості зайнятих у сільському господарстві; **(2)** створення *нових* робочих місць у галузях, що приносять прибуток для збільшення частки зайнятих на виробничих та комерційних фірмах та відносного зменшення частки зайнятих у бюджетних установах). Це дозволить збільшити загальний обсяг доданої вартості, яка створюється фірмами Кролевця, а відтак, підвищити бюджетні надходження. Інструментом подібної реструктуризації може бути **заохочення малого та середнього підприємництва**.

Для порівняння наведено структуру ВВП України, Чехії та Німеччини у 2006 році за секторами економіки²:

² Джерело: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

Профіль громади міста Кролевець

Порівняння структури ВВП, %

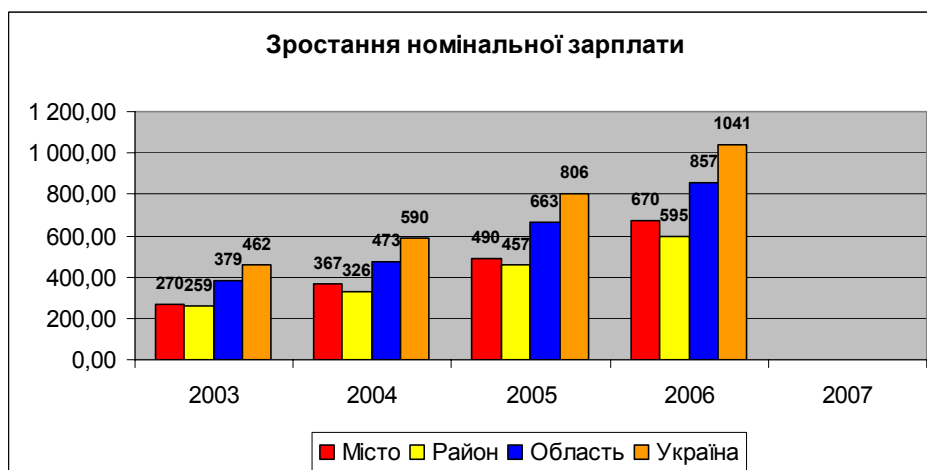

Отже, природним є перетікання капіталу та ресурсів з сільського господарства до промисловості та сфери послуг. Для Кролевця це означає **подальше скорочення зайнятих у сільському господарстві та збільшення кількості робочих місць у інших секторах економіки**. Занепокоєння викликає велика частка бюджетних робочих місць, яка, втім, властива для більшості міст України.

V.V. Заробітна плата

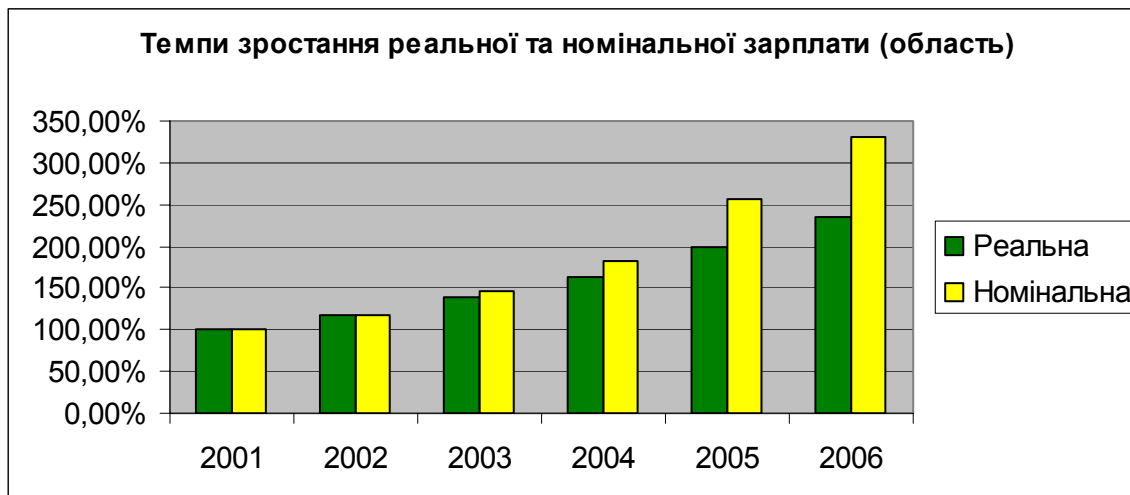
Таблиця 10. Середньомісячна номінальна заробітна плата (грн.)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Місто	240,00	270,00	367,00	490,00	670,00	X
Район	204,40	259,41	326,35	457,19	595,00	X
Область	307,00	379,00	473,00	663,00	857,00	X
Україна	376,00	462,00	590,00	806,00	1041,00	X

Профіль громади міста Кролевець

При досить значному зростанні номінальної зарплати (середньорічне зростання у 2002-2006 роках склало 29,3%), зростання реальних доходів населення гальмується зростанням індексу споживчих цін, який досяг 116,6% у грудні 2007 року. Якщо взяти за основу обласні показники зростання номінальної зарплати та індексу споживчих цін і прийняти 2001 рік за базисний, можна побачити співвідношення зростання реальної та номінальної зарплати в регіоні:

Таблиця 11. Заробітна плата за видами діяльності (місто)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Державне управління	403,90	451,12	518,09	650,06	980,05	403,90
Будівництво	236,60	315,95	394,80	536,88	674,75	236,60
Промисловість	176,10	235,77	290,58	414,71	619,19	176,10
Транспорт і зв'язок	183,80	241,95	307,54	473,97	604,14	183,80
Освіта	262,70	312,44	428,91	502,55	587,15	262,70
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	179,80	226,23	295,66	439,32	564,94	179,80
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту. Готелі та ресторани	176,80	227,58	302,38	395,62	515,52	176,80
Охорона здоров'я та соціальна допомога	150,90	194,12	230,00	367,39	485,93	150,90
Фінансова діяльність	206,00	239,13	271,06	368,01	435,60	206,00
Колективні, громадські та особисті послуги	179,70	188,74	253,94	356,94	431,19	179,70
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	158,30	183,69	272,22	352,52	416,53	158,30

Профіль громади міста Кролевець

Найвищий рівень офіційної зарплати зафіксований у сфері державного управління, найнижчий – у галузі транспорту і зв'язку. Зарплата працівників бюджетних установ виплачується офіційно в повному обсязі. Щоправда, слід відмітити традиційний для України низький рівень доходів працівників освіти та охорони здоров'я, нижчий за середню зарплату по Кролевцю. Неприродно низьким виглядає рівень зарплати у торгівлі та сфері послуг та деяких інших галузях. Це пояснюється наявністю практики виплачування «зарплати у конвертах», яка не може бути врахована при статистичному обліку.

Найбільший середньорічний темп зростання номінальної зарплати протягом 2002-2006 років продемонстрували будівництво, освіта та сфера послуг (36,9%, 34,6%, 34,0% відповідно). Найменший темп зафіксовано у торгівлі (22,3%).

Профіль громади міста Кролевець

Середньорічне зростання зарплати, 2002-2006

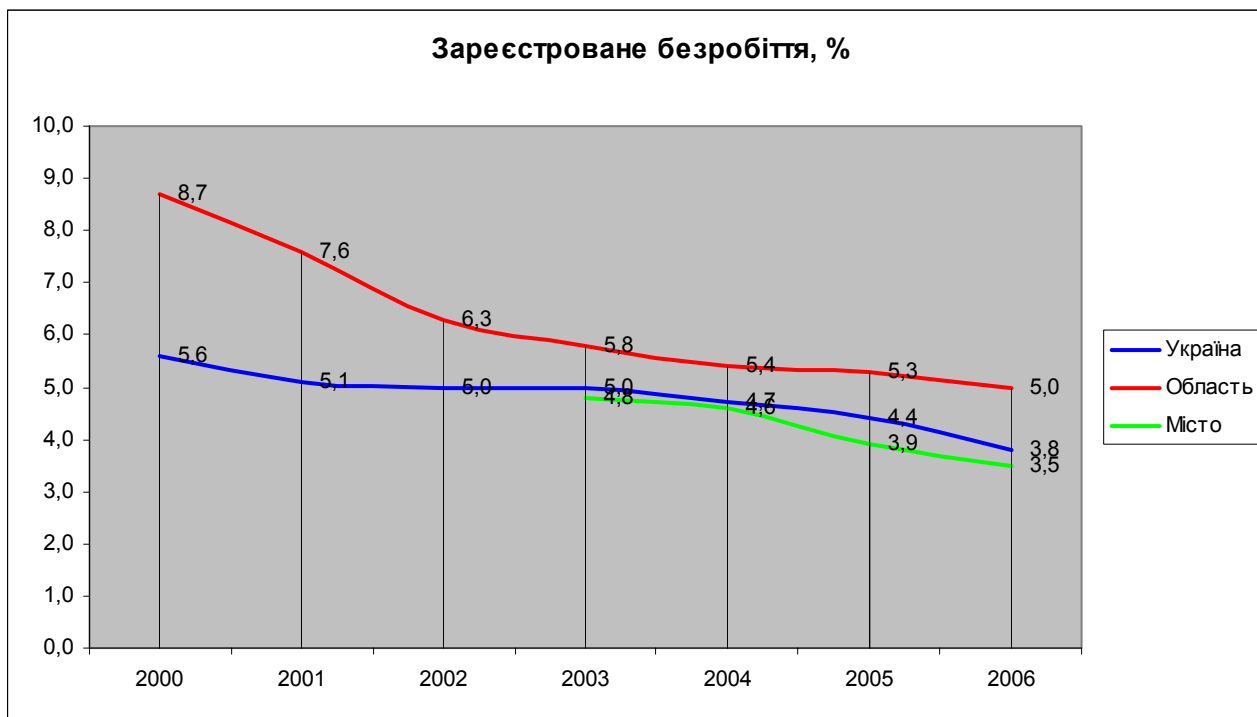
V.C. Безробіття

Таблиця 12. Рівень зареєстрованого безробіття

(Безробітне населення працездатного віку, зареєстроване у державній службі зайнятості у відсотках до економічно активного населення працездатного віку)

	Україна	Область	Район	Місто
2000	5,6	8,7	x	x
2001	5,1	7,6	x	x
2002	5,0	6,3	x	x
2003	5,0	5,8	x	4,8
2004	4,7	5,4	x	4,6
2005	4,4	5,3	x	3,9
2006	3,8	5,0	x	3,5
2007	x	x	x	x

Профіль громади міста Кролевець

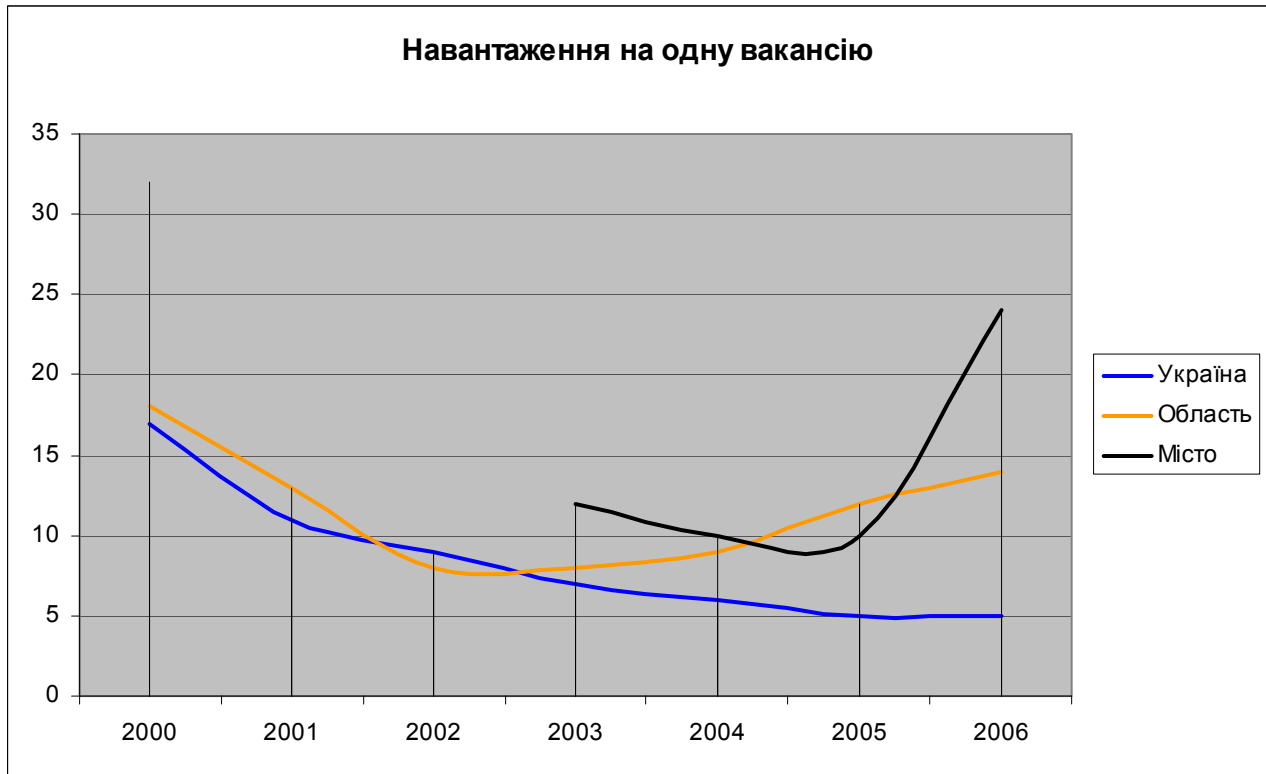

Таблиця 13. Кількість безробітних на одну вакансію

(чисельність зареєстрованих безробітних, поділена на кількість вакантних робочих місць)

	Україна	Область	Район	Місто
2000	17	18	x	32
2001	11	13	x	
2002	9	8	x	
2003	7	8	x	12
2004	6	9	x	10
2005	5	12	x	10
2006	5	14	x	24
2007	x	x	x	x

Профіль громади міста Кролевець

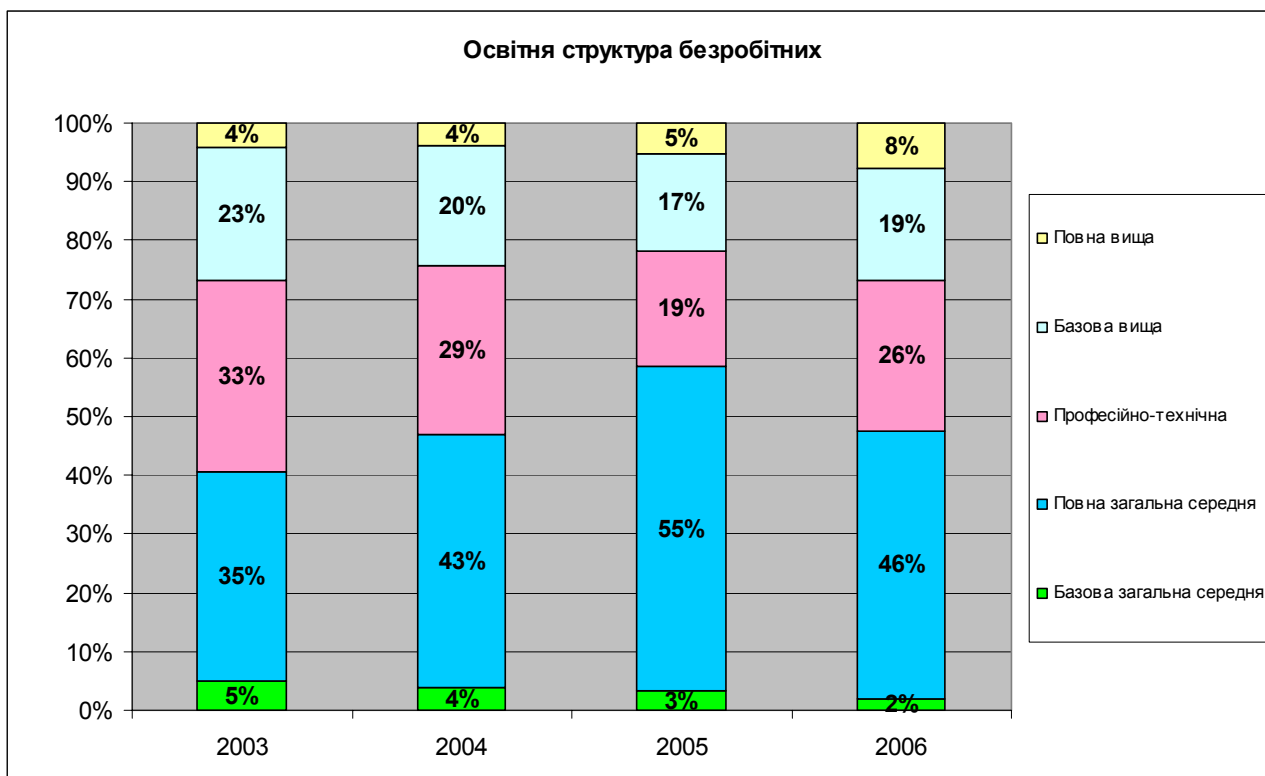

Таблиця 14. Зареєстровані безробітні за рівнем освіти (місто)

	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
		2002		2003		2004		2005		2006
Базова загальна середня	X	X	59	5%	44	4%	32	3%	17	2%
Повна загальна середня	X	X	414	35%	505	43%	524	55%	389	46%
Професійно-технічна	X	X	382	33%	339	29%	184	19%	218	26%
Базова вища	X	X	264	23%	238	20%	158	17%	162	19%
Повна вища	X	X	49	4%	46	4%	50	5%	67	8%
РАЗОМ	X	X	1168	100,0%	1172	100,0%	948	100,0%	853	100,0%

Найбільшим попитом протягом 2004-2005 років користувалися працівники з професійно-технічною та базовою вищою освітою, протягом 2005-2006 років найбільше працевлаштованих мали загальну середню освіту. Відтак, спостерігається попит на робочу силу невисокої кваліфікації. Проте з точки зору довгострокового економічного розвитку слід подбати про наявність пропозиції висококваліфікованої робочої сили, що може стати одним з вирішальних моментів для зовнішнього інвестора при прийнятті рішення про інвестування. Інструментами цього можуть стати оптимізація переліку спеціальностей місцевих професійно-технічних навчальних закладів, запровадження факультативних курсів у середніх загальноосвітніх закладах, підготовка та перепідготовка зареєстрованих безробітних.

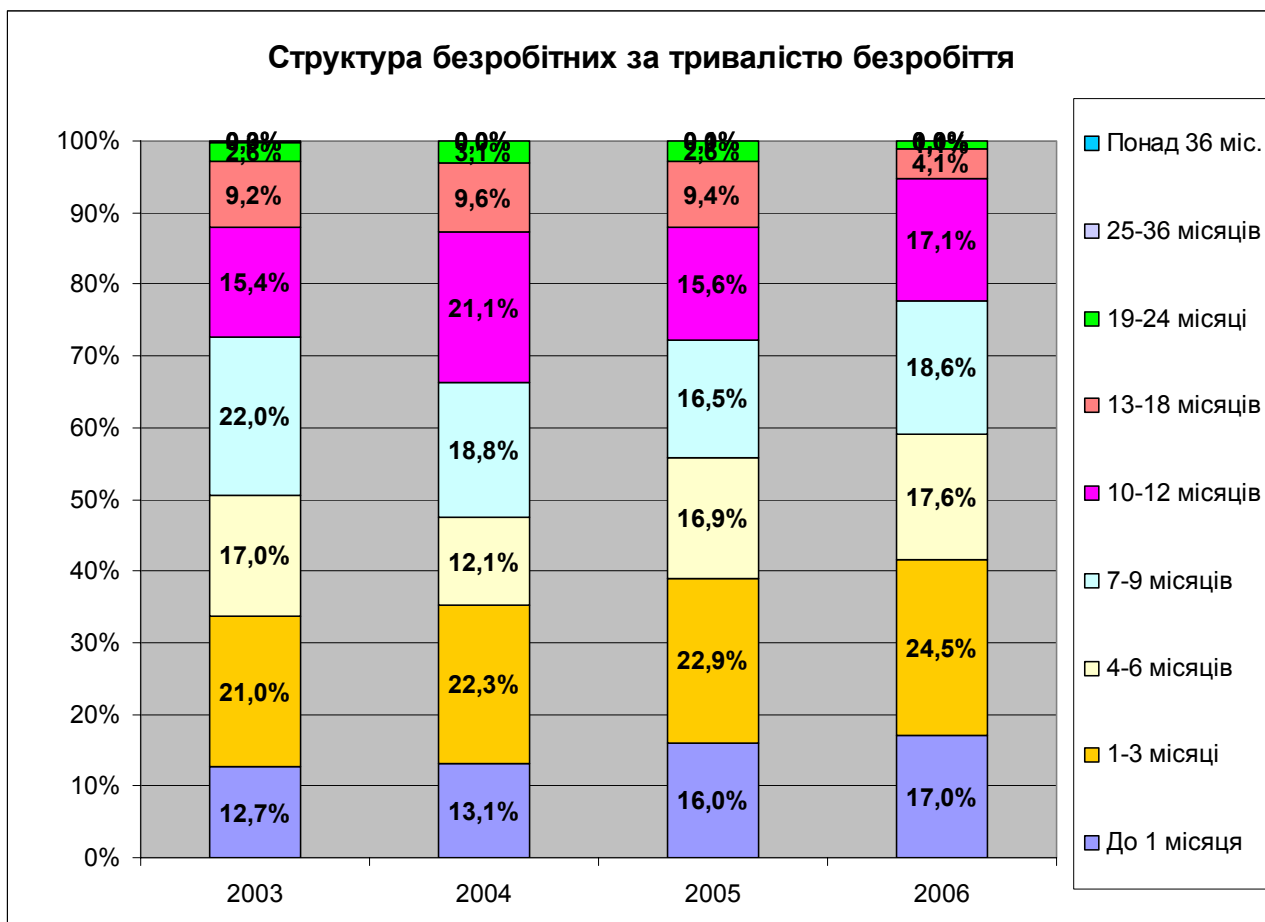
Профіль громади міста Кролевець

Таблиця 15. Зарєстровані безробітні за тривалістю безробіття (місто)

	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
		2002		2003		2004		2005		2006
До 1 місяця	X	X	148	12,7%	153	13,1%	152	16,0%	145	17,0%
1-3 місяці	X	X	245	21,0%	261	22,3%	217	22,9%	209	24,5%
4-6 місяців	X	X	198	17,0%	142	12,1%	160	16,9%	150	17,6%
7-9 місяців	X	X	257	22,0%	220	18,8%	156	16,5%	159	18,6%
10-12 місяців	X	X	180	15,4%	247	21,1%	148	15,6%	146	17,1%
13-18 місяців	X	X	107	9,2%	113	9,6%	89	9,4%	35	4,1%
19-24 місяці	X	X	30	2,6%	36	3,1%	25	2,6%	9	1,1%
25-36 місяців	X	X	3	0,3%	0	0,0%	1	0,1%	0	0,0%
Понад 36 міс.	X	X	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
РАЗОМ	X	X	1168	100,0%	1172	100,0%	948	100,0%	853	100,0%

Профіль громади міста Кролевець

Найбільшу частку (25%) зареєстрованих безробітних складають ті, хто перебуває на обліку 1-3 місяці. Найменшу частку (1%) складають «безробітні зі стажем», зареєстровані протягом 19-24 місяців. 17% складають нещодавно зареєстровані безробітні, які стоять на обліку менше одного місяця. Схема демонструє стабільне зменшення тривалості перебування безробітних на обліку в центрі зайнятості (зростає частка тих, хто зареєстрований протягом строку, меншого за піврічний, зменшується частка тих, хто зареєстрований протягом більш тривалого періоду). Це є свідченням активізації ринку праці, а відтак, незначного прискорення економічного розвитку.

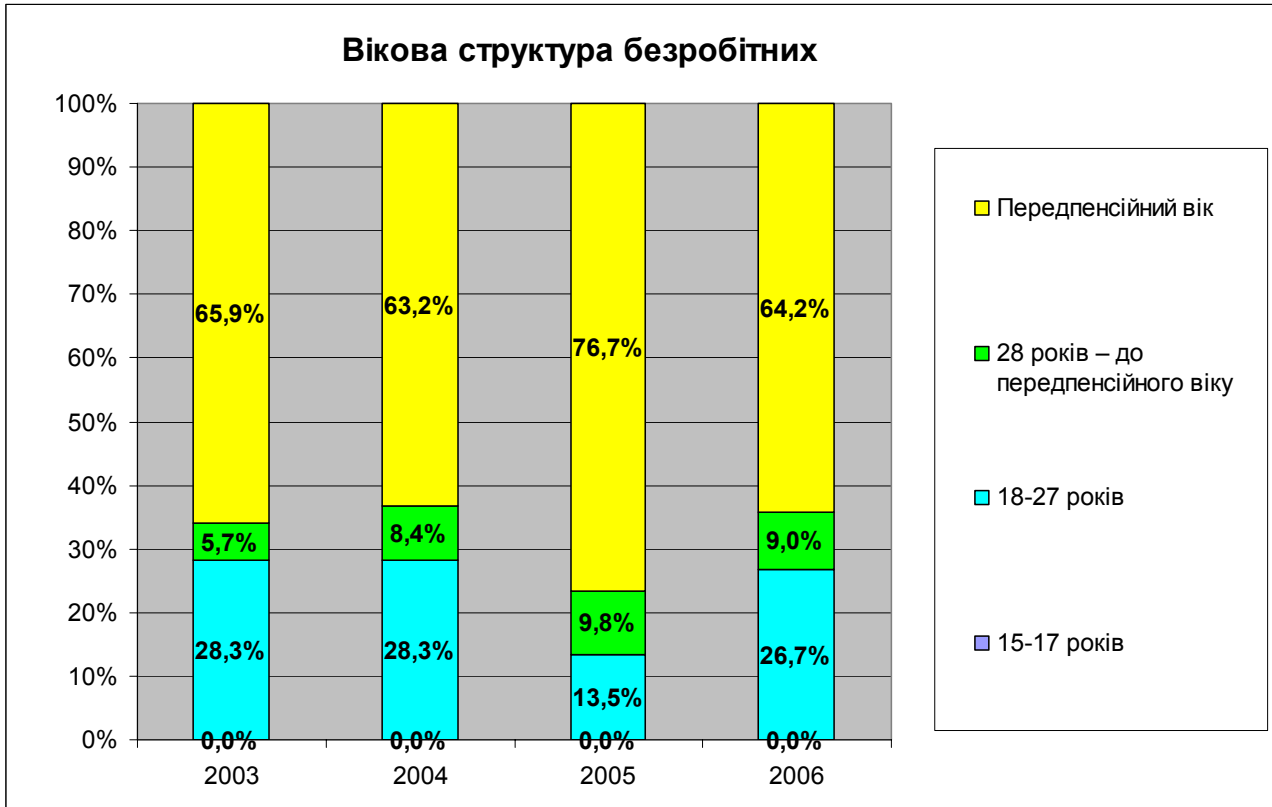
Таблиця 16. Вікова структура зареєстрованих безробітних (місто)

	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
		2002		2003		2004		2005		2006
15-17 років	X	X	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
18-27 років	X	X	331	28,3%	332	28,3%	128	13,5%	228	26,7%
28 років – до передпенсійного віку	X	X	67	5,7%	99	8,4%	93	9,8%	77	9,0%
Передпенсійний вік	X	X	770	65,9%	741	63,2%	727	76,7%	548	64,2%
РАЗОМ	X	X	1168	100,0%	1172	100,0%	948	100,0%	853	100,0%

У віковій структурі безробітних Кролевця переважають особи передпенсійного та пенсійного віку (графа «Інші» таблиці 18). Частка молоді (18-27 років) складає 26,7%, частка осіб зрілого віку (від 28 років до передпенсійного віку) складає 9%.

Профіль громади міста Кролевець

Протягом 2004-2005 років знято з обліку безробітних 204 особи 18-27 років (17,4% безробіття у 2004 році). Це приблизно відповідає сумі осіб з базовою вищою та професійно-технічною освітою, знятих з обліку безробітних у той же період (див. таблиця 15). Оскільки відповідного зростання кількості робочих місць не відбулося (загальна кількість зайнятих у той же період зменшилась на 192 особи), можна припустити, що зазначені молоді люди з базовою вищою та професійно-технічною освітою залишили Кролевець. Це свідчить про наявність негативної тенденції **відтоку найбільш перспективної робочої сили**.

VI. ЕКОНОМІКА

VI.A. Суб'єкти господарювання

Таблиця 17. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в місті

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Зареєстровані суб'єкти разом	1309	1959	X	2138	X	2336	X	2453
Частка фізичних осіб, %	82,1%	85,2%	X	82,7%	X	84,8%	X	83,1%
Кількість зареєстрованих суб'єктів – ланцюговий індекс	X	X	X	X	X	X	X	X

Процедура реєстрації суб'єктів малого підприємництва відбувається через Державного реєстратора Кролевецької районної державної адміністрації на підставі заяви ініціатора. Реєстрація проводиться протягом декількох годин після подання необхідних документів та сплати визначених законом коштів за реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності.

З 2006 року в місті працює Єдиний дозвільний офіс Кролевецької районної державної адміністрації, що суттєво поліпшило стан проходження підприємцями дозвільних процедур,

Профіль громади міста Кролевець

сприяло лібералізації відносин у сфері регулювання підприємницької діяльності. Протягом 2006-2007 років офісом надано понад 200 дозволів різного характеру та призначення.

Таблиця 18. Зареєстровані суб'єкти господарювання на 1000 жителів

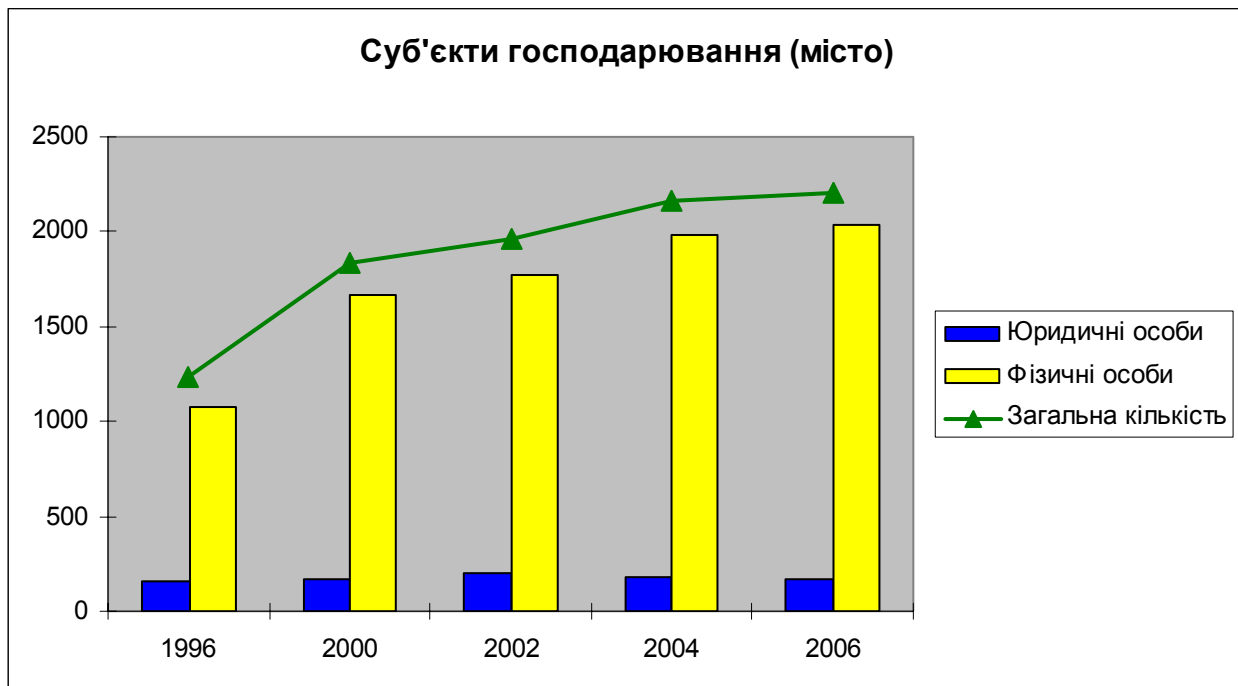
А. Юридичні особи (суб'єкти Державного реєстру)

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Місто	5,8	6,5	X	7,9	X	7,4	X	7,0
Район	4,6	6,0	X	8,1	X	8,1	X	9,7

Б. Фізичні особи-підприємці

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Місто	40,1	64,5	X	71,0	X	81,1	X	84,4
Район	X	X	X	X	X	X	X	X

Кількість суб'єктів господарювання у Кролевеці динамічно зростає. Темпи збільшення кількості фізичних осіб-підприємців є помітно більшими, ніж зростання кількості юридичних осіб. Спрощена система оподаткування є достатньо зручною і стимулює самозайнятість. Частка фізичних осіб, які працюють без створення юридичної особи, у загальній кількості фірм протягом останнього десятиріччя коливалася в межах 82-85%. Досить високою є кількість зареєстрованих фізичних-осіб підприємців на тисячу жителів

Профіль громади міста Кролевець

**Таблиця 19. Зареєстровані суб'єкти
Державного реєстру за видами
діяльності (місто)**

	1996	2001	2006
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	X	X	36
Рибне господарство	X	X	
Промисловість	X	X	28
Будівництво	X	X	12
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	X	X	58
Готелі та ресторани	X	X	1
Транспорт і зв'язок	X	X	4
Фінансова діяльність	X	X	
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	X	X	25
Освіта	X	X	
Охорона здоров'я та соціальна допомога	X	X	
Колективні, громадські та особисті послуги	X	X	2
Послуги домашньої прислуги	X	X	
РАЗОМ	X	X	166

Як видно з таблиці 19, найбільше суб'єктів господарської діяльності, внесених до Державного реєстру, працюють у сфері оптової і роздрібною торгівлі (35%), а також у сільському господарстві (22%) та промисловості (17%). Це відповідає наведеним вище даним, згідно з якими зазначені галузі забезпечують найбільшу кількість робочих місць (не рахуючи бюджетної сфери – Схеми 11, 12).

Профіль громади міста Кролевець

Таблиця 20. Підприємства в місті за чисельністю найманих працівників

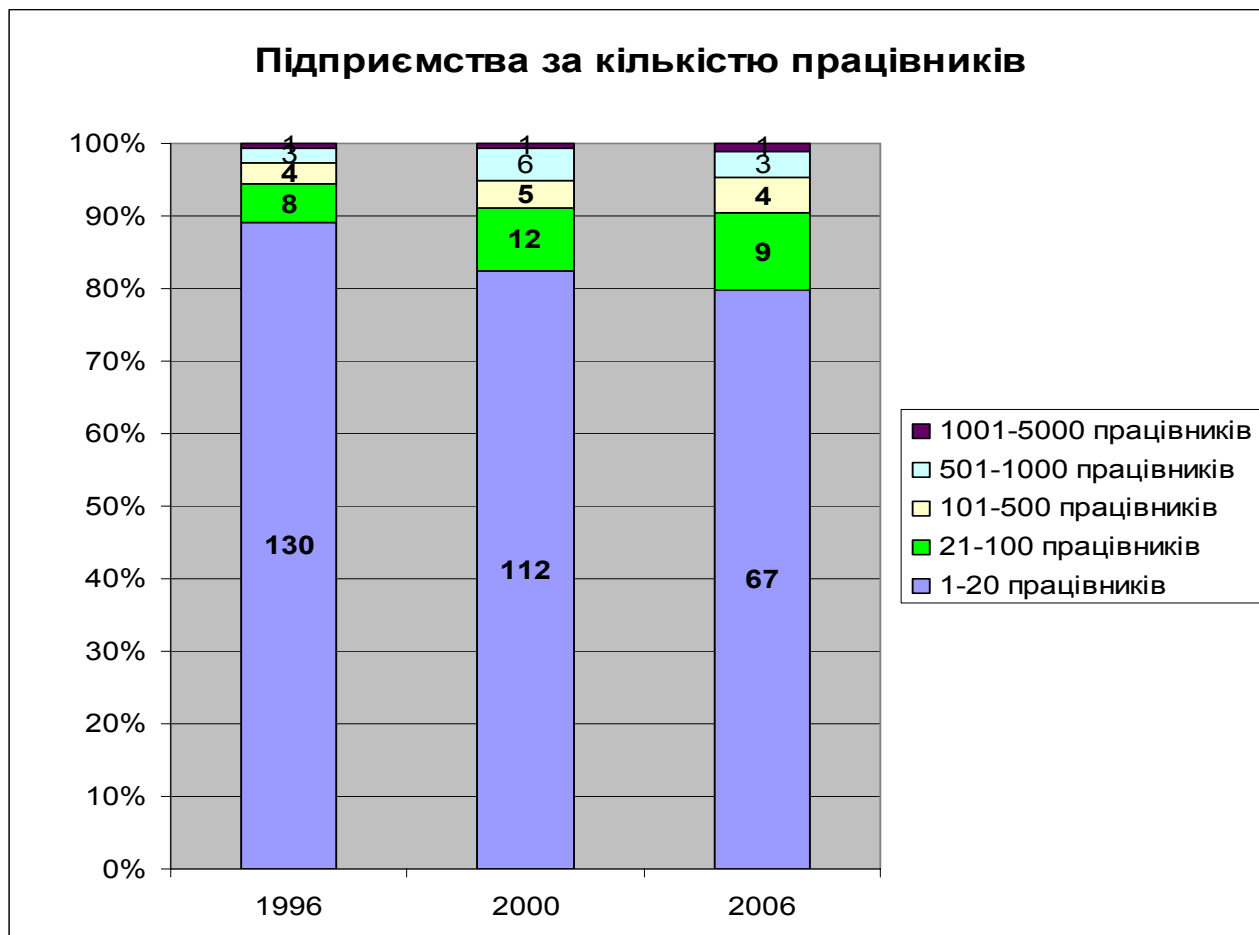
(юридичні та фізичні особи)

	1996	2001	2006
0 (самозайняті особи)	760	1200	2039
1-20 працівників	130	112	67
21-100 працівників	8	12	9
101-500 працівників	4	5	4
501-1000 працівників	3	6	3
1001-5000 працівників	1	1	1
Понад 5000 працівників	0	0	0
РАЗОМ	906	1336	2123

Самозайняті особи складають найбільшу групу підприємств, забезпечуючи близько 26% робочих місць. Протягом останнього десятиріччя майже вдвічі скоротилася кількість малих підприємств (1-20 працівників) за рахунок зростання кількості фізичних осіб-підприємців.

Профіль громади міста Кролевець

Найстабільнішою залишалася кількість підприємств, які забезпечують понад 100 робочих місць.

Таблиця 20.1. Найбільші роботодавці

№	Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників у 2006 р.
1	Кролевецький комбінат хлібопродуктів	виробництво борошна	350
2	ТОВ "Армапром"	виробництво трубозапірної арматури	350
3	Кролевецький завод силікатної цегли	виробництво силікатної цегли, деревообробка	200
4	Державне лісомисливське господарство	виращування деревосировини, оброблення дерева	200
5	ЗАТ "Укрсантарм"	виробництво трубозапірної арматури	200
6	Кролевецький хлібозавод	виробництво хлібобулочних виробів	150
7	ДП "Агролісгосп"	перероблення деревини, виращування лісу	150
8	ТОВ "Торгсервіс"	оптова торгівля	100
9	ТОВ "Арма-С"	виробництво трубозапірної арматури	80

Профіль громади міста Кролевець

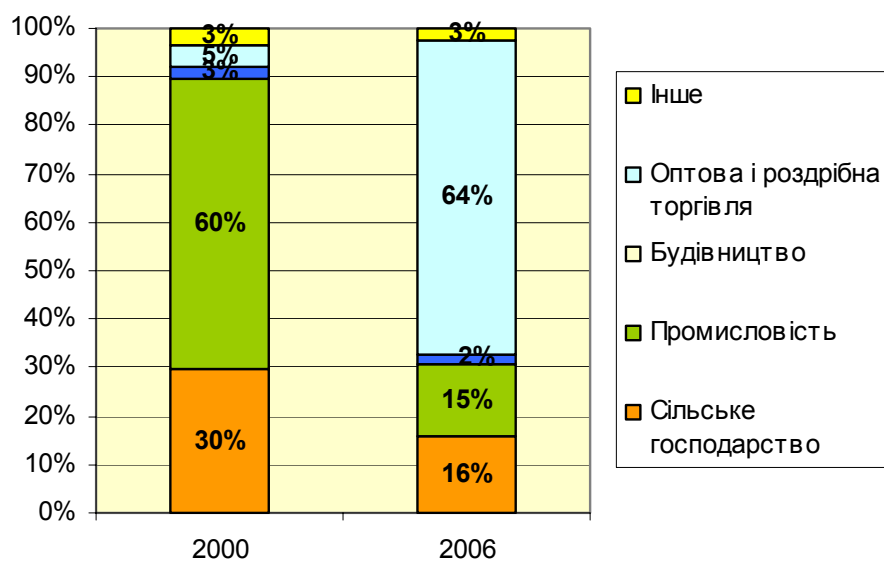
VI.B. Збут

Таблиця 21. Обсяг реалізованої продукції (послуг)

за видами діяльності, місто

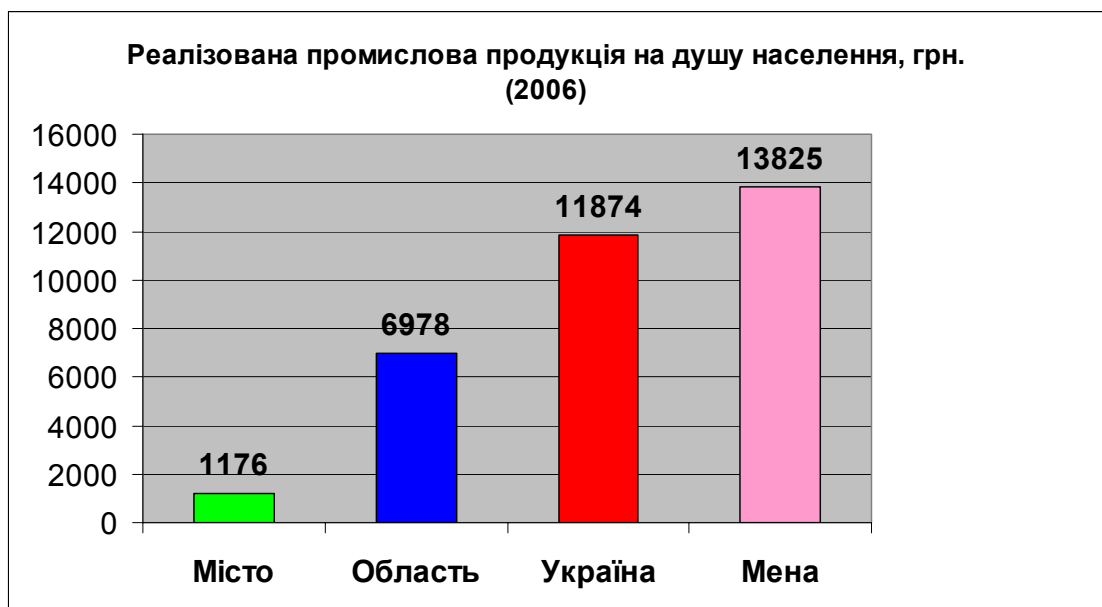
(порівняні ціни, тис. грн.)

	1996	2001	2006	На душу
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство		27501,1	29687,8	1229,2
Промисловість		55117,8	28409,7	1176,3
Будівництво		2398,8	3680,8	152,4
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту		4295,4	121158,3	5016,5
Готелі та ресторани				#ЗНАЧ!
Транспорт і зв'язок		1788	1090,2	45,1
Фінансова діяльність				0,0
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам		1102,8	3565,4	147,6
Освіта		19,8		0,0
Охорона здоров'я та соціальна допомога				0,0
Колективні, громадські та особисті послуги		143,1	454,6	18,8
Послуги домашньої прислуги				0,0
РАЗОМ		92366,8	188046,8	7786,0

Профіль громади міста Кролевець

Таблиця 21 демонструє серйозні зміни у структурі місцевої економіки. Якщо у 2000 році 90% реалізованих продукції та послуг припадало на промисловість і сільське господарство (60% та 30% відповідно), то у 2006 році ця частка знизилась до 31% (15% та 16% відповідно). Натомість частка торгівлі зросла з 5% до 64%. Окремо слід зазначити скорочення обсягів промислового виробництва з 55,1 млн. у 2000 році до 28,4 млн. у 2006 році, тобто майже удвічі. Таким чином, очевидно є тенденція перетікання капіталу з виробничої сфери до невиробничої, яка дозволяє швидше отримати прибуток, доклавши менше зусиль та вклавши менше ресурсів. Цей процес сприяє самозайнятості населення та врівноваженню ринку праці. Однак в довгостроковому періоді для місцевої економіки кориснішим був би **баланс між розвитком виробничої та невиробничої сфер**. Навряд чи місцевих ресурсів буде достатньо для створення у Кролевеці нового сучасного екологічно чистого виробництва з високою доданою вартістю, яке могло б забезпечити подібний баланс. Тому можливим варіантом є залучення зовнішнього капіталу у вигляді прямих інвестицій.

VI.C. Зовнішньоекономічна діяльність

Таблиця 22. Товарна структура експорту (район)

(тис. доларів США)

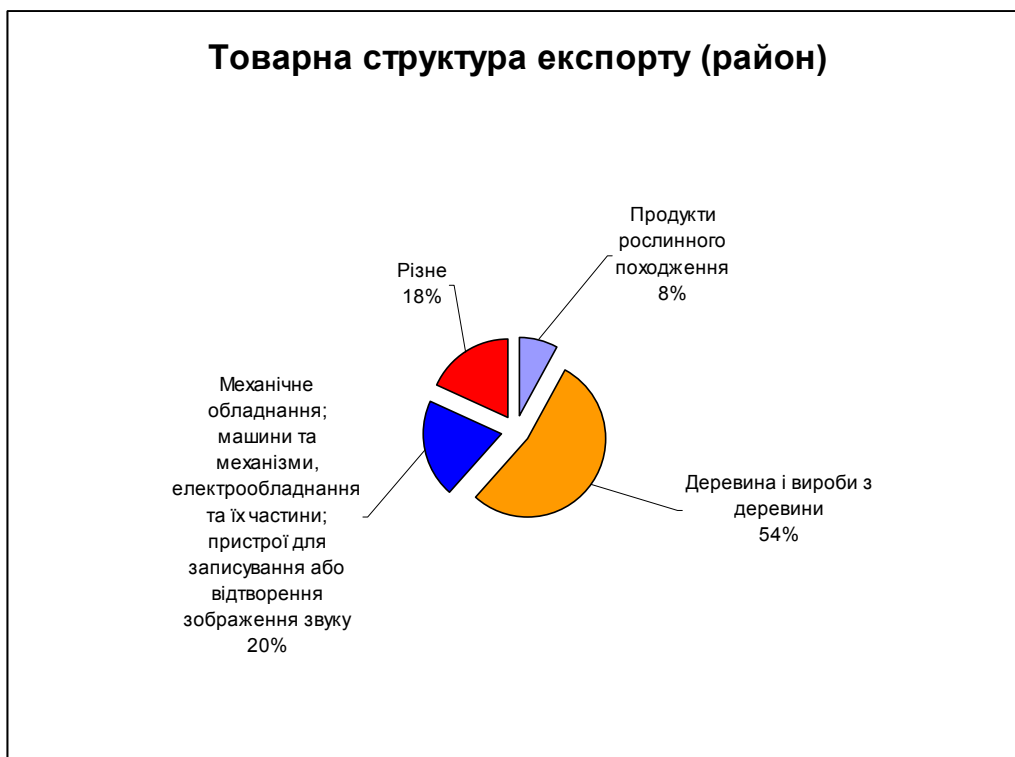
	1996	2001	2006
Продукти рослинного походження	200	130	60
Деревина і вироби з деревини	350	370	397
Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення зображення звуку			150
Різні промислові товари			25
Різне	200	110	134
РАЗОМ	750	610	766

Як свідчать дані таблиці 22, експорт товарів з Кролевецького району склав у 2006 році 766 тис. дол. США (3868,3 тис. грн.), тобто близько 2% загального обсягу реалізованих товарів та послуг (таблиця 24). У 2000 році частка експорту складала 3,3% (610 тис. дол. США).

Профіль громади міста Кролевець

Експорт охоплює 5 товарних груп, які наведені у таблиці. Головну статтю експорту становить деревина та вироби з неї. Також у 2006 році експортовано механічного обладнання на 150 тис. дол. США. Однак зростання загального обсягу експорту є незначним і складає лише 2,1% за 10 років.

Результатом незначного обсягу експорту є недоотримання місцевою економікою зовнішніх ресурсів, які могли б бути використані для її подальшого розвитку, запровадження інноваційних технологій та підвищення продуктивності праці. Однак очевидно, що міська влада має лише опосередкований вплив на обсяги експорту місцевих підприємств (маркетингова стратегія, інформаційна та інша підтримка експортерів); визначальні чинники при цьому лежать поза межами її юрисдикції (ринкова кон'юнктура, державна політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності тощо).

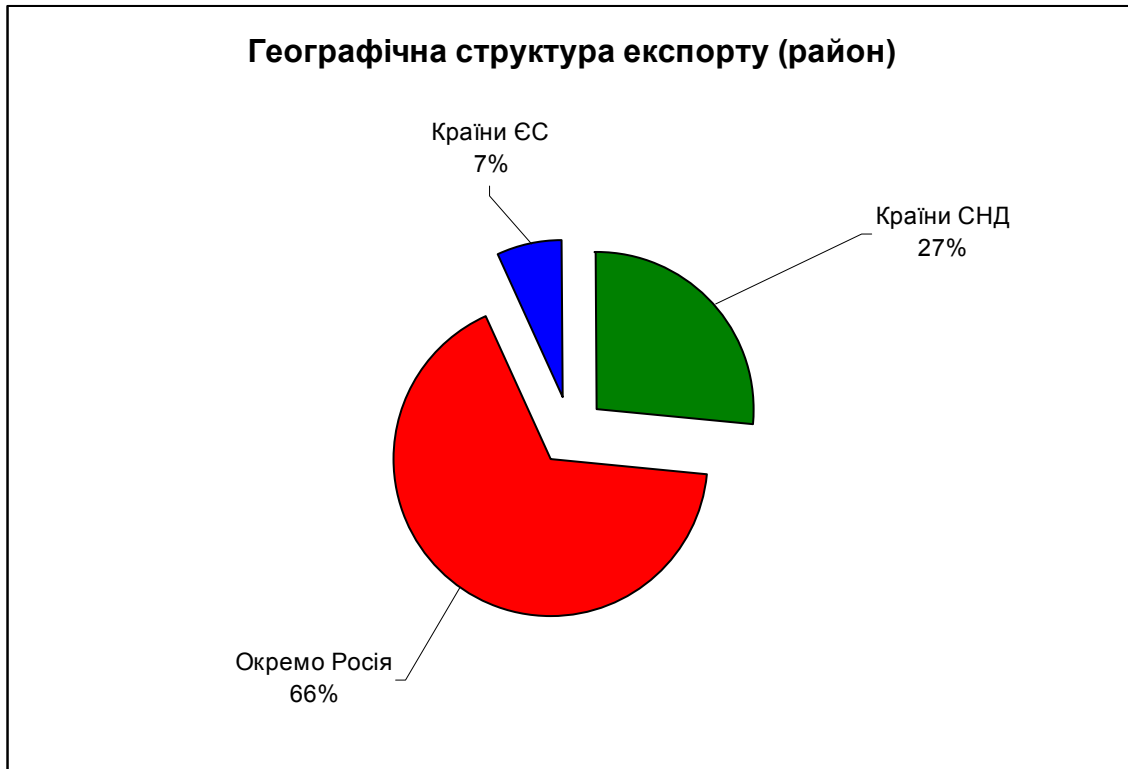

Таблиця 22.1. Географічна структура експорту, район

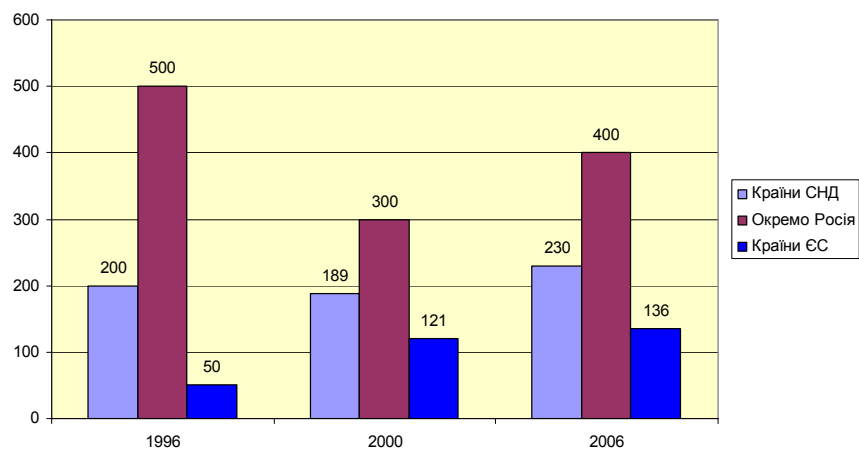
(тис. доларів США)

	1996	2001	2006
Країни СНД	200	189	230
Окремо Росія	500	300	400
Країни ЄС	50	121	136
США та Канада			
Країни Близького Сходу та Туреччина			
Інші			
РАЗОМ	750	610	766

Профіль громади міста Кролевець

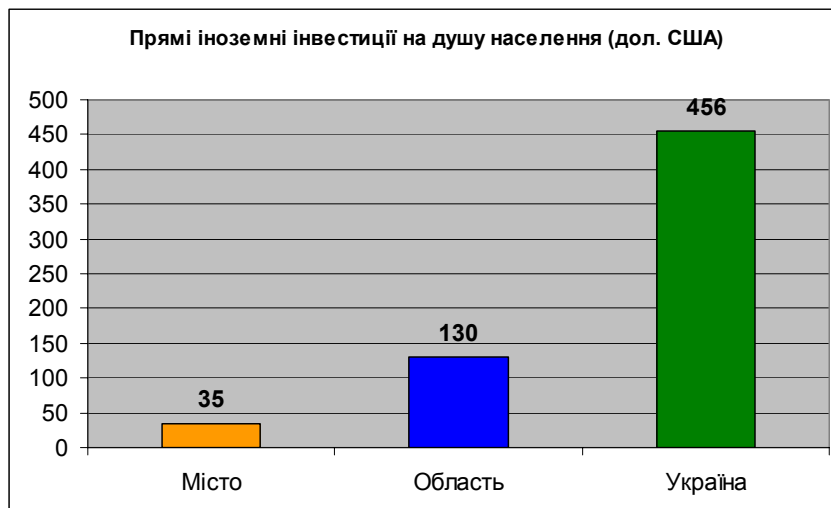
У географічній структурі експорту перше місце належить Російській Федерації (52,2%), на другому місці інші країни СНД (30%). До країн ЄС експортується 17,8% загального обсягу експорту. Це співвідношення дещо змінилося в порівнянні з 1996 роком, коли на експорт до Росії припадало 66,7%, до інших країн СНД – 26,7%, до ЄС – 6,6%.

Таблиця 23. Прямі іноземні інвестиції станом на 31.12.2006

	Загальний обсяг (тис. дол. США)	На душу населення (дол. США)
Місто	850	35
Район	Х	Х
Область	157200	130
Україна	21186000	456

Профіль громади міста Кролевець

Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку міста склав станом на 2006 рік 850 тис. дол. США, що в розрахунку на одного мешканця складає 35,4 дол. США. Цей показник є низьким (загальноукраїнський показник на 31.12.2006 року склав 456 дол. США на одного мешканця). Країнами походження інвестицій є Російська Федерація (35%) та Німеччина (65%).

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) є ще одним джерелом додаткових фінансових ресурсів, необхідних для економічного розвитку. Їхній низький рівень обмежує можливості пожвавлення місцевої економіки. Чинники, від яких залежить обсяг залучення ПІІ, лежать як у межах юрисдикції міської влади (підготовка та виділення земельних ділянок, маркетингова стратегія, загальний супровід інвестора, сприяння підготовці робочої сили), так і поза нею (національне законодавство, процентні ставки, ділові очікування).

Таблиця 23.1. Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження по району станом на 31.12.2006

(тис. дол. США)

Країна походження	Усього, починаючи з 1990 р.	% від загальних
Росія	550	64,71%
Німеччина	300	35,29%
РАЗОМ	850	100,00%

Профіль громади міста Кролевець

VI.D. Міський бюджет

Таблиця 24. Доходи міського бюджету на одного мешканця (грн.)

A. 2004 р.

	Податок з доходів фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств комунальної власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	53,28	4,92	4,10	4,10	114,75	4,02
Район	27,15	2,26	2,00	9,05	303,17	5,43
Область	199,40	1,43	0,16	0,23	715,71	0,05
Україна	280,53	0,00	11,79	48,69	1 341,00	0,00

B. 2005 р.

	Податок з доходів фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств комунальної власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	94,87 грн.	3,30 грн.	0,00 грн.	8,25 грн.	140,25 грн.	4,12 грн.
Район	34,53 грн.	73,67 грн.	8,06 грн.	11,51 грн.	379,86 грн.	5,99 грн.
Область	260,59 грн.	1,55 грн.	0,16 грн.	0,25 грн.	997,18 грн.	0,05 грн.
Україна	370,60 грн.	0,00 грн.	12,80 грн.	58,14 грн.	2 097,69 грн.	0,00 грн.

C. 2006 р.

	Податок з доходів фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств комунальної власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	132,49 грн.	8,28 грн.	5,38 грн.	0,00 грн.	231,86 грн.	12,42 грн.
Район	421,08 грн.	4,68 грн.	4,00 грн.	11,70 грн.	437,46 грн.	7,02 грн.
Область	350,79 грн.	2,56 грн.	0,29 грн.	0,31 грн.	1 355,95 грн.	0,08 грн.
Україна	9,09 грн.	0,00 грн.	0,23 грн.	1,16 грн.	1,20 грн.	0,14 грн.

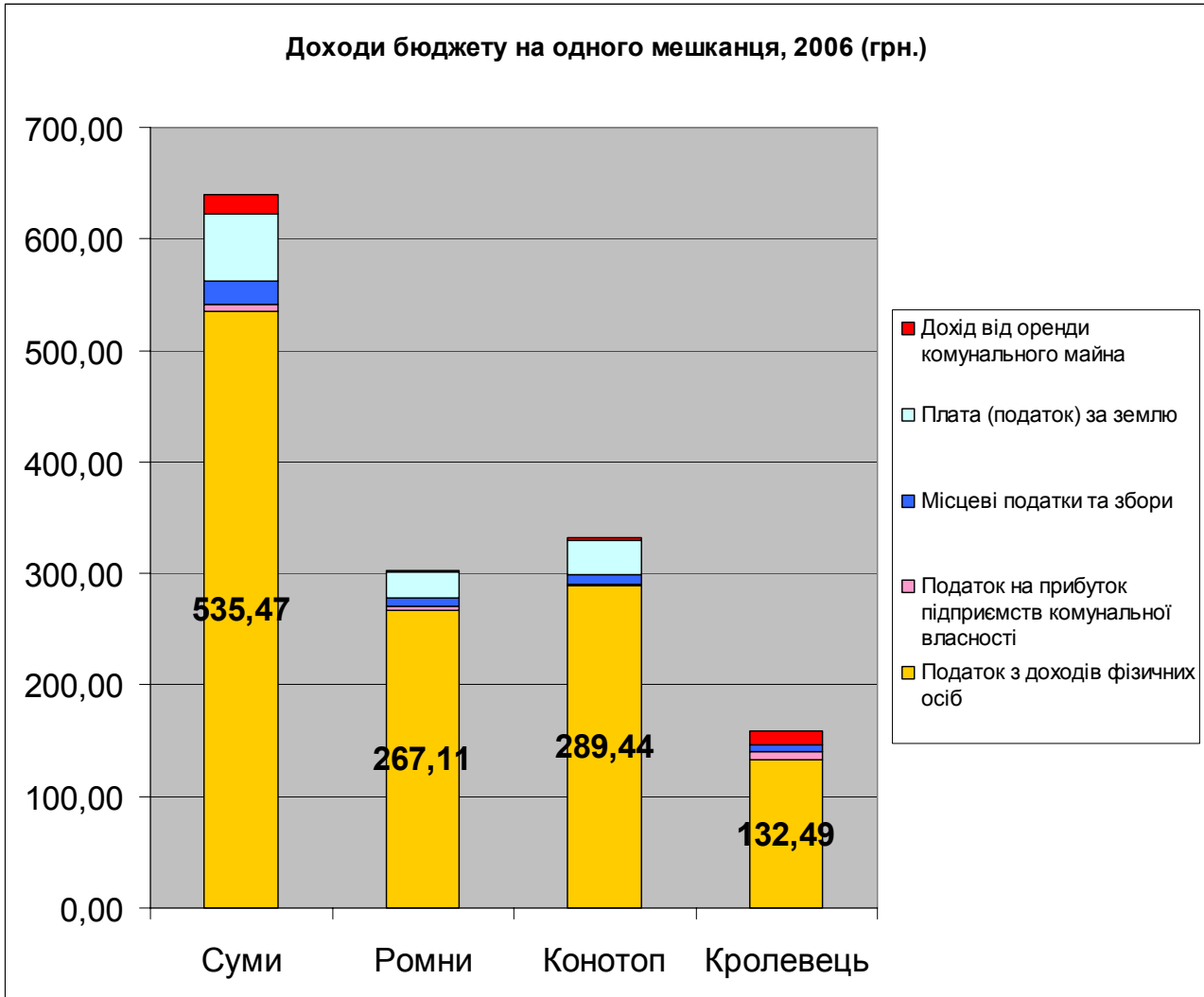
Головним джерелом наповнення міського бюджету є податок з доходів фізичних осіб, обсяг якого динамічно зростає.

Обсяг місцевих податків і зборів та плати (податку) за землю, які надходять до бюджету міста, залишається практично незмінним. Останнім часом зросли доходи від оренди комунального майна, а відтак, обсяги наповнення бюджету розвитку міста.

В разі збереження тенденції, загальний обсяг бюджетних надходжень і надалі збільшуватиметься за рахунок зростання обсягу податку з доходів фізичних осіб. **Частка бюджету розвитку за існуючих умов і надалі залишатиметься малою.** Причини цього лежать в основному поза межами компетенції міської влади (національне законодавство). Однак навіть за існуючих умов у розпорядженні органів місцевого самоврядування є деякі механізми збільшення бюджетних надходжень та оптимізації їхньої структури.

Профіль громади міста Кролевець

Можливими шляхами збільшення надходжень до бюджету у довгостроковому періоді є:
 1) стимулювання створення нових робочих місць, у тому числі, самозайнятості населення (це дозволить збільшити загальні надходження за рахунок податку з доходів фізичних осіб);
 2) забезпечення надходжень від відчуження комунальної власності (продаж, оренда) та, зокрема, продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення (цей шлях дозволить збільшити надходження до бюджету розвитку).

VI.E. Земельні ресурси

Таблиця 25. Наявні в місті вільні земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності

№	Площа (м ²)	Цільове призначення	Власник	Стислий опис	Адреса
1	30000	Промисловість	міська рада	Аеродром	м. Кролевець, вул. Аеродромна
2	15000	Промисловість	міська рада	Територія Шостхімбуд	м. Кролевець, вул. Прорізна
3	10000	Промисловість	міська рада	Територія сільгоспхімії	м. Кролевець, вул. Транспортна

VII. ІНФРАСТРУКТУРА

VII.A. Соціальні послуги

Таблиця 26. Випускники навчальних закладів

	1996	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Середні загальноосвітні заклади	3610	3435	3330	X	3197	X	2920
	3570	3400	3300	X	3170	X	2900
Вечірня школа	40	35	30	X	27	X	20
Професійно-технічні заклади	340	312	300	X	313	X	287
	340	312	300	X	313	X	287
Відділення, філії вищих навчальних закладів	0	0	0	X	280	X	350
				X	280	X	350
РАЗОМ	3950	3747	3630	X	3790	X	3557

Таблиця 26.1. Місткість лікарень

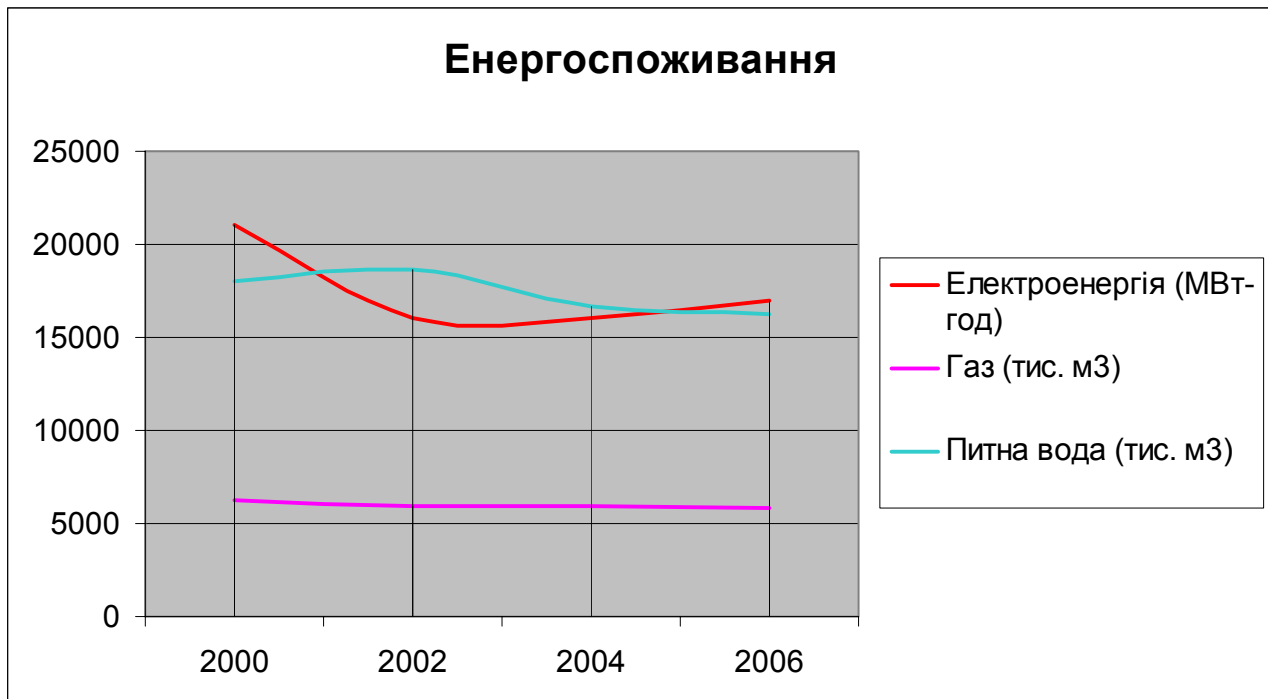
Лікувальна установа	Кількість ліжок
Центральна районна лікарня	245

Профіль громади міста Кролевець

VII.B. Енергоспоживання

Таблиця 27. Енергоспоживання (на рік)

	2000	2002	2004	2006
Електроенергія (МВт-год)	21000	16000	16000	17000
населення	X	X	X	X
підприємства	X	X	X	X
Проектна потужність (на рік)	X	X	X	X
Газ (тис. м³)	6200	5900	5950	5800
Проектна потужність (на рік)	X	X	X	X
Питна вода (тис. м³)	18000	18600	16700	16200
Проектна потужність (на рік)	X	X	X	X

Послуги з **централізованого опалення** надавало МКП „Кролевецьтеплоенерго”. Але в результаті неповного покриття тарифом витрат на виробництво послуг з тепlopостачання, відсоток яких в 2006 році склав 75 %, за період 2004 – 2006 років сума різниці в тарифах склала 1043 тис. грн. Важливим фактором збитковості підприємства є також зменшення об’ємів споживання тепла у зв’язку зі зменшенням площі опалення, відключення споживачів в зв’язку з переведенням на індивідуальне опалення. В результаті на кінець опалювального сезону підприємство мало кредиторську заборгованість в сумі 1263,8 тис. грн., в т.ч. за спожитий природний газ 895,7 тис. грн.

На день перевірки з 3122 квартир, що підлягали централізованому тепlopостачанню, 2269 квартир мають індивідуальне опалення, 550 – проводять роботи по переведенню та 303 квартири визначаються зі своїм майбутнім опаленням. Крім того, міською радою вирішено питання виділення 300 тис. грн. з обласного бюджету для допомоги малозабезпеченим потребуючим громадянам, які самостійно неспроможні влаштувати індивідуальне опалення.

В межах місцевої цільової програми по реконструкції та енергетичній модернізації котельного господарства міста, в поточному році проводиться реконструкція трьох котелень за рахунок субвенції з державного бюджету України та співфінансування з місцевого

Профіль громади міста Кролевець

бюджету. На даний час по всіх об'єктах проводиться процедура державних закупівель і підготовка до самої реконструкції. Після проведення реконструкції котелень буде повністю забезпечене централізоване та автономне опалення всіх закладів бюджетної сфери.

В опалювальному сезоні 2007-2008 рр. послуги з централізованого теплопостачання надає новостворене Кролевецьке районне комунальне підприємство „Акватермо” на обслуговуванні якого 5 котелень та 7 топкових. Підприємство „Кролевецьтеплоенерго” припиняє свою діяльність і підлягає процедурі банкрутства.

Водопостачання та водовідведення в місті здійснює комунальне підприємство «Кролевецьводоканал». Водопостачання здійснюється від шести артезіанських свердловин. Протяжність водопровідних мереж складає 60,4 км., понад 80% мереж потребують заміни. В місті централізованим водопостачанням забезпечено близько 80% населення, вода подається цілодобово.

На балансі підприємства знаходяться три каналізаційні насосні станції. Протяжність каналізаційних мереж – 16,9 км.

Також підприємство надає послуги з вивезення рідких нечистот, транспортні послуги. Рівень оплати послуг водопостачання населенням за 9 місяців 2007 року складає 99,0 %, іншими споживачами – 95,5 %.

На виконання «Програми реформування житлово-комунального господарства на 2004-2010 роки» за останні два роки на розвиток водопровідного господарства міста виділено майже 800 тис. грн., в тому числі: в 2006 р. зроблено енергетичну модернізацію станції II підйому водозабору, в 2007 р. введена в експлуатацію артсвердловина з водогоном в мікрорайоні Козин. Власними силами підприємства змонтовано і встановлено 10 водорозбірних колонок.

В 2008 р. за кошти Державного бюджету планується провести реконструкцію водопроводу по вул. Жовтнева на сумі 726,730 тис. грн., капітальний ремонт насосної станція водозабору по вул. Олімпійська з встановленням лічильників піднятої води з двох свердловин на суму 189,314 тис. грн., капітальний ремонт КНС по вул. Чкалова на суму 141,043 тис. грн.

Послуги з **водовідведення та очистки стоків** у місті здійснює районне державне підприємство «Комунальник». До складу РДП «Комунальник» входять дві каналізаційно-насосні станції по перекачці господарсько-фекальних стоків та основні очисні споруди. Протяжність напірних колекторів – 4,6 км, скидного – 2,5 км.

Підприємством обслуговується 114 приватних та багатоповерхових будинків, кількість споживачів становить 6,9 тис. осіб. Крім цього підприємство надає послуги, як приватним так і державним установам та підприємствам міста.

Пропускна спроможність очисних споруд – 5200 м³ на добу. Фактично очисні споруди задіяні на 25%.

Проблемним на підприємстві є те, що за розташуванням на місцевості три виробничі споруди підприємства мають характерні територіально-рельєфні особливості, а по-цьому підприємство змушене проводити перекачування стічних вод із додатковими витратами електроенергії. Все це в свою чергу негативно впливає на собівартість послуг.

На підприємстві до дійсного часу залишається на балансі застаріле та зношене обладнання, будівлі, бетонні конструкції та лоткові системи потребують відновлення, на що потрібні значні капіталовкладення.

Остання реконструкція очисних споруд була проведена в 1983 році.

Профіль громади міста Кролевець

VII.C. Транспорт

Таблиця 28. Облік дорожнього руху (якщо такий здійснюється)

Пункт (перехрестя, міст, вулиця тощо), де ведеться облік	Транспортні засоби разом			Важкі транспортні засоби та трейлери		
	1996	2006	Різниця, %	1996	2006	Різниця, %
Пост ДАІ на трасі М-2	5900	1605	-72,80%	4130	575	-86,08%
Пост на вул. 8 Березня	2079	3153	51,66%	340	350	2,94%

Таблиця 28.1. Громадський транспорт

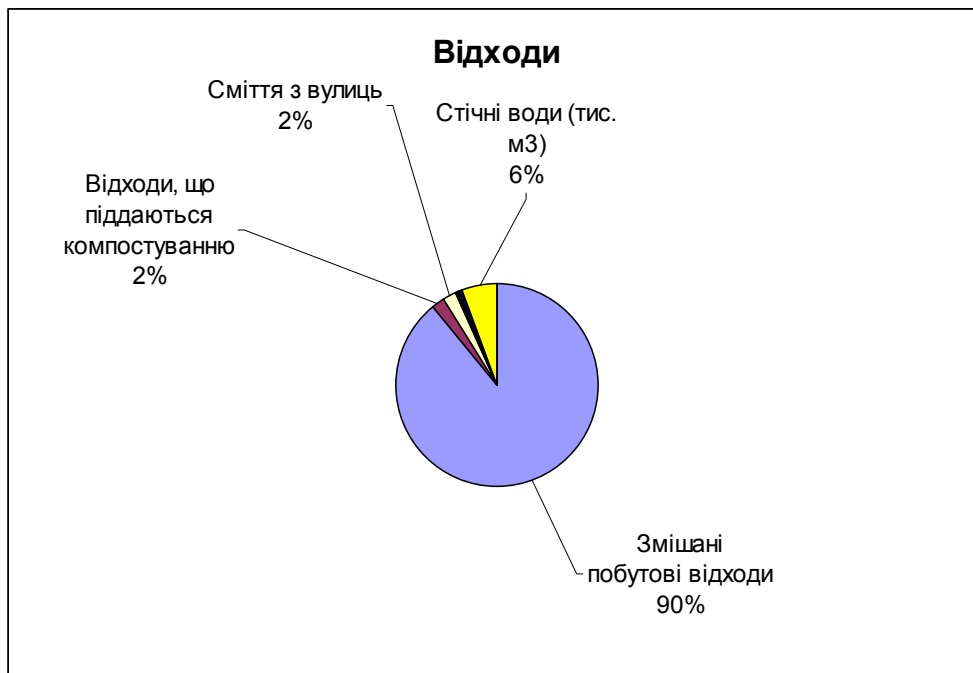
	1996	2000	2002	2004	2006
Перевезено пасажирів, тис.	100	180	300	557	479,8
Сумарна довжина маршрутів, км	250	370	450	500	500
Кількість маршрутів	4	6	7	12	18
Пасажирооборот, млн. пас. км				10,9	10,7

VIII. ДОВКІЛЛЯ

Таблиця 29.1. Обсяг вироблених відходів (за 2006 рік) та вартість утилізації

Тип відходів	Кількість (т)	Вартість (тис. грн.)
Змішані побутові відходи	8000	400,0
Відходи, що піддаються компостуванню	200	10,0
Сміття з вулиць	200	
Інші пластмаси	2	
Скло	1,5	
Інші відходи, що не піддаються компостуванню	15	
Цегла	20	
Електротехнічні відходи	0,8	0,04
Сміття з ринків	40	2
Фарби, смоли, клеї	0,5	0,025
Стічні води (тис. м ³)	500	
Дощова вода (тис. м ³)	10	

Профіль громади міста Кролевець

IX. ТУРИЗМ

Таблиця 30. Можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах тощо

Заклад	Кількість ліжок	Річна заповнюваність, %
Майстер і Маргарита	15	25%
готель "Україна"	20	20%
гуртожиток ВПТУ-23	80	60%

Таблиця 30.1. Місткість споруд культурно-спортивного призначення

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Міський стадіон МКП "Здоров'я"	2тис. Осіб	матчі чемпіонату області по футболу, матчі першості району та міста по футболу, волейболу, відвідання тренажерного комплексу, сауни, гравального дитячого майданчику, катка (взимку)
Районний Будинок культури	800 осіб	концерти, вистави, урочисті заходи районного та міського рівня

Профіль громади міста Кролевець

Центр дозвілля (кінотеатр)	600 осіб	сеанси кіно, творчі зустрічі, концерти
----------------------------	----------	--

м. Кролевець має наступні **пам'ятники культури та архітектури**, які цікавлять туристів та гостей міста:

1. Синагога (1860 р.), вул. Чехова, 5 – Школа мистецтв, спільна власність територіальної громади сіл та міст Кролевецького району;
2. Жіноча гімназія (1904-1907 рр.), пл. Свободи, 35 – ЗОШ №5, спільна власність територіальної громади сіл та міст Кролевецького району;
3. Спасо-Преображенський комплекс, вул. Шевченка, 8 – діючий церковний приход;
4. Спасо-Преображенська церква (1778-1849 рр.) (будинок священика, огорожа) – використовується за історичним призначенням в рамках церковного приходу;
5. Комплекс залізничної станції (1905 р.), Привокзальна пл., – використовується як вокзал м. Кролевець Південно-Західної залізниці „Укрзалізниці”;
6. Залізничний вокзал (1905 р.) – використовується за історичним призначенням, структурний підрозділ Південно-Західної залізниці „Укрзалізниці” (включаючи водогінну вежу та житловий будинок залізничників);
7. Садибний будинок Огієвських (сер. 19 ст.), бул. Шевченка, 33 – діюча культурно-історична пам'ятка, державна власність;
8. Садибний будинок Рудзинських (початок 20 ст.), вул. Горького, 71 – приватна власність;
9. Міська управа (поч. 20 ст.), вул. Комуністична, 11 – адміністративна будівля ДПІ, власність міської територіальної громади;

На території Станції юних натуралістів (м. Кролевець, вул. Андріївська) розташована „Яблуня-колонія” – об'єкт екологічного середовища, занесений до загальнодержавного реєстру.

Мальовничі місця Кролевеччини (на берегах річок Сейм, Десна), старовинні села (Погорілівка, Заболотове) створюють привабливу можливість для проведення відпочинку. „Зелений туризм” набуває все ширшого розвитку. Активно розвиваються такі форми туристичного відпочинку, як „Сім днів в палатці”, „Пікнік”, „Дикуни на річці” тощо за сприяння Кролевецької районної станції туристів.

Маршрути „зеленого туризму” розширюються та удосконалюються щороку. Додаткова інформація доступна у мережі Інтернет (www.krolrda.gov.ua).

X. ПЛАНИ РОЗВИТКУ

Таблиця 31. Державні та регіональні програми економічного розвитку

№	Назва програми	Рівень (державна/ область/ район)	Термін дії
1	Середньострокова програма економічного і соціального розвитку Кролевецького району на 2008-2011 роки	район	2008-2011
2	План дій Кролевецького району на 2008 рік	район	2008

Профіль громади міста Кролевець

3	Стратегічний план розвитку Кролевецького району на період до 2015 року	район	2015
4	Програма "здоров'я нації" на 2002-2011 роки	X	X
5	Програма молодіжного житлового кредитування на 2002-2010 роки	X	X
6	Програма охорони навколишнього середовища до 2015 року	X	X
7	Програма розвитку футболу на 2003-2008 роки	X	X
8	Про прийняття до виконання обласної цільової програми "Власний дім" на 2006-2011 роки	X	X
9	Програма розвитку олімпійського руху в Кролевецькому районі на 2006-2012 роки	X	X
10	Комплексна програму "Молодь Кролевеччини" на 2006-2010 роки	X	X
11	Програма інформатизації органів місцевого самоврядування та виконавчої влади Кролевецького району на 2007-2008 роки	X	X
12	Програма розвитку малого підприємництва у Кролевецькому районі на 2007-2008 роки	X	X
13	Програма фізичної культури і спорту у Кролевецькому районі на 2007-2011 роки	X	X
14	Програма будівництва, реконструкції, ремонту та оснащення спортивних споруд в Кролевецькому районі до 2011 року	X	X
15	Програма протидії захворювання на туберкульоз у 2007-2011 роки	X	X
16	Загальнодержавна програма розвитку малих міст у 2007 році	X	X
17	Міська програма розвитку фізичної культури і спорту	X	X

Таблиця 32. Планована інвестиційна діяльність у місті до 2012 р.

№	Проект	Кошторисна вартість (млн. грн.)	Джерело фінансування
1	Виробництво ячеїстих блоків із пористого силікатобетону потужністю 200 тис. м куб.	50,000	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
2	Реконструкція очисних споруд	3,500	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
3	Реконструкція нежитлового приміщення під житло для лікарів по вул. Інтернаціоналістів	3,500	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти

Профіль громади міста Кролевець

4	Створення підприємства по збиранню, утилізації, сортуванню та переробці твердих побутових відходів	3,000	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
5	Реконструкція гуртожитку під житло для молодих сімей по вул. Промислова, 1	2,900	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
6	Будівництво сушильного комплексу для деревини	2,010	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
7	Виробництво феротитану шляхом переробки лому на марочні сплави	2,000	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
8	Відновлення роботи льонозаводу	2,000	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
9	Відродження Кролевецького рушника – оберегу національної культури	1,900	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
10	Виробництво плодоовочевих консервів у сучасній упаковці	1,700	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
11	Виробництво шліфованих тирсоплит	1,680	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
12	Реконструкція заводу продтоварів на випуск безалкогольних напоїв	1,550	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
13	Виробництво тирсобрикету	1,010	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
14	Капітальний ремонт та реконструкція моргу ЦРЛ	0,900	Бюджетні кошти
15	Капітальний ремонт приміщення відділення загальної практики-сімейної медицини, пл.Свободи,10	0,750	Бюджетні кошти
16	Реконструкція водогону по вул. Жовтнева	0,720	Бюджетні кошти
17	Утеплення теплотрас школа №1, 3 м.Кролевець	0,573	Бюджетні кошти
18	Капітальний ремонт молочної кухні ЦРЛ	0,450	Бюджетні кошти
19	Капітальний ремонт операційної ЦРЛ	0,400	Бюджетні кошти
20	Капітальний ремонт сімейного та індивідуальних пологових залів	0,400	Бюджетні кошти
21	Реконструкція котельні по вул. Леніна,39	0,343	Бюджетні кошти
22	Будівництво спортивного майданчика зі штучним покриттям	0,340	Бюджетні кошти
23	Капітальний ремонт центрального корпусу ЦРЛ	0,300	Бюджетні кошти

Профіль громади міста Кролевець

24	Капітальний ремонт даху ЗОШ №3	0,300	Бюджетні кошти
25	Капітальний ремонт даху ЗОШ №4	0,300	Бюджетні кошти
26	Капітальний ремонт та газифікація музейного комплексу "Огівщина"	0,200	Бюджетні кошти
27	Проведення благоустрою 30 садиб	0,150	Бюджетні кошти
28	Будівництво газової котельні Буйвалівського НВК	0,140	Бюджетні кошти
29	Виробництво меблів	0,100	Власні кошти підприємств, інвестиційні кошти
30	Модернізація насосної станції першого підйому	0,100	Бюджетні кошти
31	Модернізація КНС по вул. Чкалова	0,100	Бюджетні кошти
32	Будівництво спортивного майданчика з тренажерним обладнанням	0,096	Бюджетні кошти
33	Реконструкція міського стадіону	0,060	Бюджетні кошти
34	Реконструкція лижної бази	0,060	Бюджетні кошти
35	Капітальний ремонт котельні ЦРЛ (заміна 2-х котлів, встановлення бойлера для гарячого водопостачання)	0,005	Бюджетні кошти
36	Капітальний ремонт пральні ЦРЛ	0,004	Бюджетні кошти

У Кролевці та Кролевецькому районі, як і в більшості українських міст, діє низка програм місцевого, регіонального та національного рівня, деякі з яких наведено у відповідній таблиці. Більшість із них є короткостроковими.

До планів міської влади та підприємств міста на найближчі роки входить реалізація низки інвестиційних проектів, які мають бути профінансовані за рахунок власних коштів підприємств, місцевих та державного бюджету. Важливу роль в планах міської влади займає благоустрій міста.

XI. ПІДСУМКИ

1. **Кількість постійного населення постійно скорочується.** Середньорічний темп зменшення кількості населення протягом 2002-2006 років склав 0,76% (по області – 1,33%, по Україні – 0,81%).
2. **Вікова структура населення викликає занепокоєння.** Смертність стабільно перевищує народжуваність, що відбивається на «віковому індексі» (142,9% у 2006 році).
3. **Житлове забезпечення мешканців Кролевця є недостатнім.** Кількість помешкань на душу населення складає 28,5 одиниць, що значно менше за аналогічні показники по Україні та Сумській області. З часу розпаду Радянського Союзу у місті практично не здійснювалося багатоквартирне житлове будівництво.
4. **Зайнятість населення у місті є стабільною.** Це в значній мірі зумовлено досить високим рівнем самозайнятості населення.
5. **Реальні доходи населення Кролевця зростають повільно.** Швидке зростання індексу споживчих цін загрожує негативно відбитися на рівні життя населення та купівельній спроможності місцевих споживачів, що є негативним фактором для розвитку бізнесу.
6. **Рівень зареєстрованого безробіття є меншим за обласні та загальноукраїнські показники.** Найбільшим попитом на ринку праці користуються молоді (18-27 років) люди з професійно-технічною або загальною середньою освітою.
7. **Поступово покращуються умови ведення малого бізнесу.** Свідченням цього є значне зростання кількості суб'єктів підприємницької діяльності-фізичних осіб. Досить ефективною є спрощена система оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.
8. **Капітал та робоча сила поступово перетікають з сільського господарства до торгівлі і сфери послуг.** Це створює сприятливі можливості для розвитку малого і середнього підприємництва у середньо- та довгостроковому періодах.
9. **Надходження до міського бюджету розвитку є незначними.** Головним джерелом надходжень до міського бюджету є податок з доходів фізичних осіб, який не може бути зарахований до бюджету розвитку.
10. **Місто має кілька земельних ділянок, придатних для ведення господарської діяльності.** Вони є важливим ресурсом для залучення інвестицій, поповнення бюджету розвитку та створення нових робочих місць.
11. **Генеральний План розрахований до 2011 року і невдовзі потребуватиме оновлення.**
12. **Наявність професійно-технічного навчального закладу та філії університету позитивно відбивається на розвитку міста.** Це веде до підвищення загальної якості місцевої робочої сили та є стимулом для молоді залишатися у Кролевці.
13. **Міські мережі потребують оновлення.** Як і в інших українських містах, житлово-комунальне господарство та міські мережі потребують вдосконалення та оновлення, інакше це загрожує перенавантаженням та аваріями в недалекому майбутньому. Підприємства, які надають комунальні послуги, несуть серйозні збитки.
14. **Розвинутим є громадський транспорт, на відміну від багатьох інших райцентрів регіону.**
15. **Стан довкілля є в цілому задовільним.** У середньостроковій перспективі, вірогідно, виникнуть проблеми з утилізацією побутових відходів через зростання їхніх обсягів.
16. **У міській владі та місцевих підприємств є серйозні інвестиційні плани.** Плани міської влади зосереджені на вдосконаленні міських мереж та благоустрої міста.

Профіль громади міста Кролевець

ДЛЯ НОТАТОК

Профіль громади міста Кролевець

ДЛЯ НОТАТОК

Профіль громади міста Кролевець

Підготовлено
Кролевецькою міською радою
та
Агенцією «ЧернігівІнвест»

у співпраці з
Проектом «Економічний розвиток міст»

За підтримки USAID